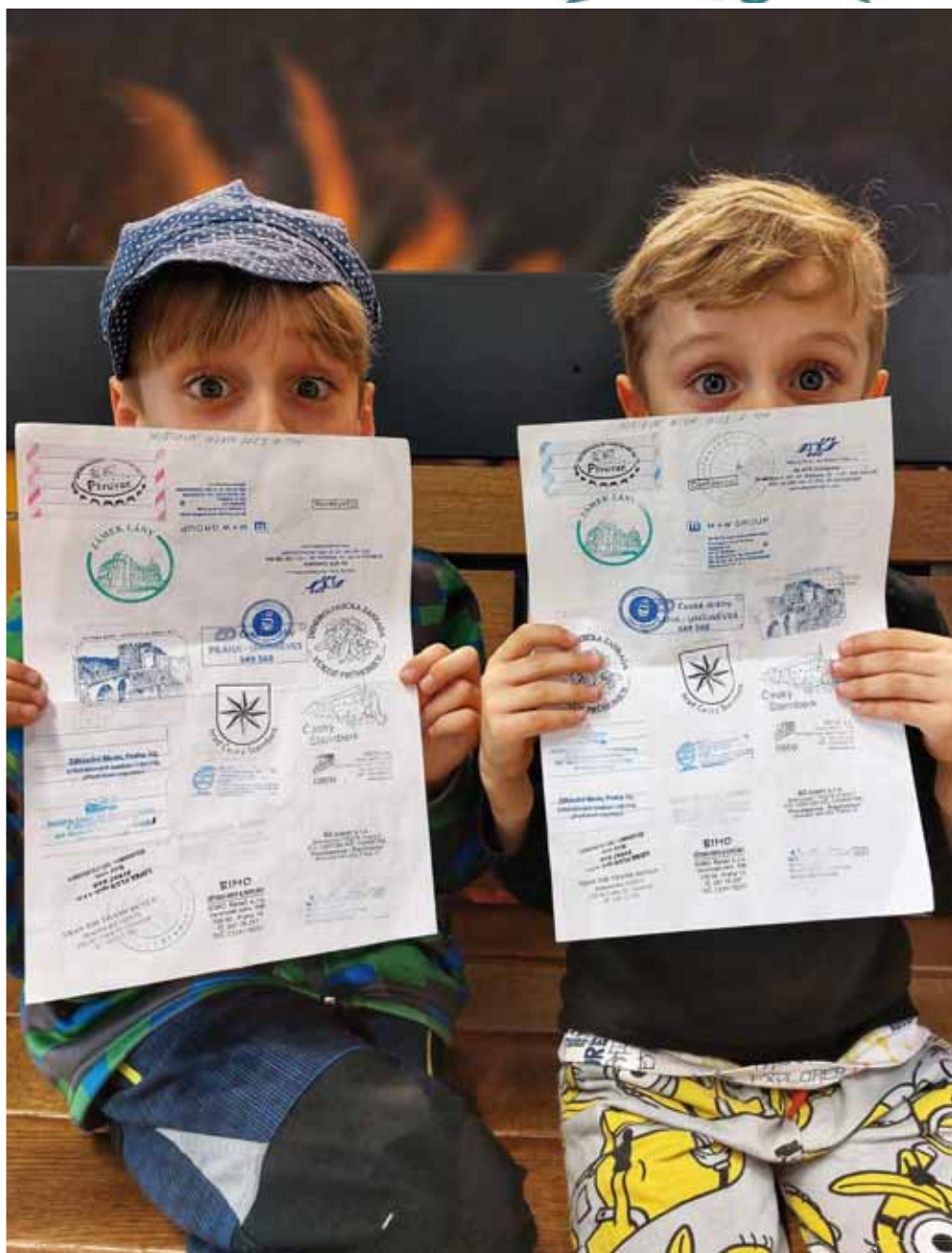

TOMÍK

Časopis turistických oddílů mládeže

ČERVEN 2023

Supersprint ve Frýdku-Místku

V sobotu 6. května 2023 se ve Frýdku-Místku uskutečnil první z vrcholů sezóny – Mistrovství České republiky v Turistickém závodě - supersprint.

Poprvé se běželo v roce 2015 a od té doby si tento závod našel své místo a příznivce. V dopolední kvalifikaci se na trati během čtyř hodin vystříдалo 118 závodníků ze 14 oddílů z celé České republiky. Během části kvalifikace se na závod snášel déšť, ale i tak museli závodníci prokazovat svoji rychlost během orientace mapy, určování KPČ, značek a dřevin. Jen výjimečně nepustila chybička někoho do finále. Výsledky ukázaly, kterých deset borců z každé kategorie postoupí do finále.

To se uskutečnilo na fotbalovém hřišti, kde bylo vše pečlivě připraveno – závodníci zde běhali, uzlovali, plížili se a házeli na cíl. Startovalo se v odstupu z dopolední kvalifikace, chyba znamenala trestné kolo. To vše jako vždy přineslo strhující atmosféru – těsné souboje na trati, fandění a v cíli pak nefalšovanou radost, ale i slzičky.

Zdeněk Vejrosta

Výsledky

Žákyně :

1. Sofie Jordanová	(MSK Orlová)
2. Eliška Beranová	(TOM KČT Kralupy)
3. Klára Tuzová	(TZ Kometa Brno)

Žáci :

1. Jaroslav Beran	(TOM KČT Kralupy)
2. Vojtěch Tuza	(TZ Kometa Brno)
3. Tomáš Menšík	(Žlutý kvítek Palkovice)

Ženy :

1. Blanka Rosáková	(TOM KČT Kralupy)
2. Marie Wagnerová	(Kraslice)
3. Ivana Zbořilová	(Beskydská 9 Havířov)

Muži :

1. Zdeněk Karhan	(TOM KČT Kralupy)
2. Dominik Horák	(Divočáci Frýdlant)
3. Petr Bílek	(Žlutý kvítek Palkovice)

foto: Alena Skoumalová

červen 2023

OBSAH

str. 4-9	Hořcová výzva, <i>Anežka Šubrtová</i>
str. 10	S Hořcovou výzvou jsem spokojen, <i>Pavel Pakosta</i>
str. 11	Indiáni pod vrbou, <i>Lenka Pacourková</i>
str. 12	Mně se chce spát, <i>Martina Zdiarská</i>
str. 13	Jak utýrat maminku, <i>Petra Uhrinová</i>
str. 14	Trénink vodní záchrany, <i>Petr Teringl</i>
str. 15	Puták a jedlý les, <i>Darek Janovský</i>
str. 16	Štafetový přejezd České republiky, <i>Pavel Kratina</i>
str. 17	Náš lodivod už je zas jak kára, <i>Vratislav Florián</i>
str. 18	Co člověka potěší, <i>Zdeňka Formánková</i> , Vždy úžasná Praha, <i>Libuše Valentová</i>
str. 19	Velké poděkování, <i>Zdena Novotná</i>
str. 20	Lesní moudrost je životní moudrost, <i>Josef Porsch</i>
str. 21	Mikešovo nožobraní, <i>Jiří Lukeš</i>
str. 22	Stezky z lásky, <i>Jiří Homolka</i>
str. 23	Festival Banát 2023, <i>Zbyněk Báča</i>
str. 24	Lodě na Moravě, lana v Olomouci, <i>Tom Weicht</i>
str. 25	Co bylo, <i>Tomáš Novotný</i>
str. 26	Ohlasy: Český den proti rakovině, Cena Fair Play Terezie Machové S Radovánkou se nikdo nenudí 135. narozeniny KČT
str. 27	Pochod Ptačím dolem 2023 <i>Veronika Lepšíková</i>

TOHLE JE TAKZVANÉ OHNIŠTĚ. NA NĚM SI TRAMPOVÉ VAŘILI. NA PŘÍŠTÍM STANoviSTĚ OSTATNĚ UVIDÍTE JEDNOHO Z NICH VYCPANĚHO.

HOŘCOVÁ VÝZVA

Velkou šestitýdenní hru tomíků hrálo 2 130 hráčů ze 79 oddílů z celé republiky. Doma a hlavně v oddílech prožili spoustu nevšedních zážitků, vyzkoušeli mnoho nového, překonali své vlastní hranice a zažili spoustu zábavy. Dohromady splnili 64 697 úkolů a 21 hráčů zvládlo dokonce všech 100 základních úkolů i s 13 bleskovkami.

Tomíci lovili bizony v ulicích, odpočívali na lavičkách a pařezech, poskakovali po kanálech, zalévali a prosili fazole, aby rostly rychleji, ohýbali a zase rovnali hřebíky, stavěli bunkry z dek a matrací, pobíhali v ulicích jako superhrdinové, juchali pod májkami, plížili se v trávě, otužovali se a odvážlivci nadojili a ochutnali i čerstvé mléko. V rámci hry oddíly umístily po republice 52 Hopových vzpomínkových šípů, a jeden je dokonce i pod Vysokými Tatrami na Slovensku. Hořcová výzva se hrála v Anglii, na Slovinsku a kdo ví, kde ještě.

Jsm rádi, že jste šli do všech úkolů naplno, i do těch *šléných, joudovských*. Každému z hráčů patří velké poděkování, jelikož jen díky vám, vaší pili a nadšení, se stala Hořcová výzva hrou se vším všudy.

A kdo za vším tím stojí?

V roce 2018 a 2020 byl hnacím motorem této originální hry Ivo Skoček „Hop“. Letos jsme hráli Hořcovou výzvu potřetí, bohužel už bez Hopa. Vzpomínáme na něj všichni s velkým obdivem a jsme rádi, že Hořcovka pokračuje.

Kdo si tedy na vás letos vymyslel úkoly? Tomek, Radka, Ondra, Anežka a Youry. Tomek Hurt s Ondrou Šejtkou kontrolovali zapisování úkolů, s Radkou Skočkovou pak klikali emaily, Jiří Palát „Youry“ maloval a tvořil, Radka po nocích šila a vyráběla odměny a Anežka Šubrtová (na začátku Hořcovky ještě Klabanová) sledovala a plnila Facebook. Velké poděkování posíláme Michalovi Valouškovi „Zajícovi“. Je autor webu a systému, který celou hru dobře fungoval.

Ještě jednou VELKÉ DÍKY VŠEM. Jsme rádi, že jste si hru užili a přejeme vám příjemný konec oddílového roku a dobrodružstvím nabitá táboř. Tomíci, jste borci! Máme z vás velkou radost.

Tým Hořcové výzvy

Anežka Šubrtová,
Radka Skočková,
Ondřej Šejtka,
Tomek Hurt
Jiří Palát

KAMÍNKY NA ÚSTŘEDÍ TOMÍKŮ

Při plnění úkolu 39 – Putovní kamínky, nebylo nejnáročnějším úkonem nalézt vhodný podkladový materiál (kamínky správného tvaru a velikosti) ba dokonce ani samotné pomalování. Nejtěžším úkonem byl až samotný závěr – jejich umístění. Myslím ale, že minimálně jeden kamínek může být spokojen.

Alžběta Rajmonová-Satu,
TOM Světlušky Praha

NETRADIČNÍ KRASLICE

Díky bleskovce z Hořcové výzvy jsem nazdobila kraslici tak, jak bych ji jinak asi nikdy nenazdobila. Zjistila jsem, že černá barva se tady na Valašsku (konkrétně na Rožnovsku) na kraslice používala často a nebyla vnímána jako barva smrti. Naopak. Černá barva na kraslici všechno zlé odpuzovala. Barva se poté proskrabovala a vytvářely se nejrůznější ornamenty.

Dnes jsou oblíbené kraslice modré. Ty byste v minulosti ale na koledě nedostali. Modrá byla znamením nemoci, smutku a smrti. Já si pohrála se symbolem slunce na znamení toho, že Velikonoc se mísí s dřívějšími svátky jara.

Kateřina Bušová-Krta,
TOM Zlaté Šípy, Valašské Meziříčí

SOVÍ SHLED(ÁNÍ)

Při plnění hořcové výzvy se mohou stát různé zajímavé věci, ať už trapasy při plnění úkolů indiáni a superhrdina, tak přiučení se novým věcem, jako v úkolu kouzelník. Ale nic nepřekoná zážitek členů TOM Sůvy, našli jsme totiž naše bratry! No skoro. Objevili jsme, že Hořcovou výzvu hraje oddíl TOM Vejří. Na takovou náhodu jsme koukali jak sůvy z nudlí a rozhodli jsme se jim všichni poslat ručně malované pohledy.

Ondra Štindl-Fízl,
TOM Sůvy, Praha

NA STOMĚ BEZ CUKRU A S POTŘEBOU

Znáte to? Zrovna plníte výzvu pobytu na stromě. V tu chvíli se vám začíná chtít čurat. Chce se vám hodně čurat, k tomu jste navíc třetí den bez cukru a vaše rodina pod vámi vytáhne čokoládové tyčinky a začne svačit. Že to neznáte? Tak právě to jsem si během Hořcovky vyzkoušel.

Jakub Říkovský-Kuba,
TOM S.T.A.N., Praha

VZPOMÍNKY

Už jste ve městě někdy potkali superhrdinu s pláštěm a srdíčkovými spodáry? Nebo třeba indiána a nebo děti šlapající po kanálech? Já myslím, že ne.

Díky Hořcové výzvě však bylo o zába-
vu postaráno nejen u tomiků doma, ale i
v ulicích, a hlavně taky v přírodě. Naše
oddílová skupina snad nikdy neměla tak
povedené fotky z jednotlivých úkolů a
k nim ještě vtipnější komentáře.

Každopádně nejlepší budou naše vzpo-
mínky na každý splněný úkol – a že jich
bylo! Mohu jen dodat, že už se těšíme na
další Hořcovou výzvu.

*Magdalena Dživjaková-Borůvka,
TOM Sluníčka, Litoměřice*

VLAŠTOVKY, TO BYLA RADOST

Dvakrát kolem hradu Špilberk a je to.
Můj nápad měl jednu chybu. Začít házet
vlaštovku při cestě do kopce. Létała málo.
Po sedmi stech metrech začalo pršet a na-
vlhlá vlaštovka nelétala.

Druhý pokus. Karlov pod Pradědem,
po zelené značce. Úkol splněn. Trasa 3,2
km. Statistika: min. let 5 kroků, max. 27
kroků. Na 1,5 km hozena 220 krát, to je
cca 200 dřepů. Vlaštovka přistála na mezi
a ve větroví.

*Pavel Pakosta-Mauglí,
TOM Delfíni, Brno*

FAZOLE

Vypěstovat fazoli zní jako jednodu-
chý úkol. Zasadila jsem celkem čtyři. Prv-
ní nevyrostla, druhá rostla pomalu, třetí
jsem pozorovala a na čtvrtou zapoměla.

Po týdně, co třetí fazole měla už sedm
centimetrů, jsem uklízela pokoj a v kvě-
tináči po uschlých květinách jsem našla
svou čtvrtou fazoli, která měla už patnáct
centimetrů. Ještě nesmí ven, ale už má
minimálně metr.

*Markéta Návratová-Maki,
TOM Zálesák, Hlučín*

SUPERHRDINA - MYSLIVEC?

Při plnění bleskovky Superhrdina jsem
se vydala na procházku se psem. Většina
lidí si mě ani moc neprohlížela. Asi jsou
tu na bláznů zvyklí. Až na jednoho starší-
ho pána, který si myslel, že když mám ze-
lený plášť, tak musím být myslivecký hod-
nostář.

*Kateřina Vyčichlová-Kařas,
TOM Klub lesní moudrosti,
Roudnice nad Labem*

KOZO STUÚÚÚJ!

Neděle odpoledne. Přeránské pase-
ky. Malá farma a ochotná rodina. Dojení.
Kozo stuúúúj.

Hmm, druhou uplatit chlebem. A rychle
miska, cecík zmáčknout a uzavřít přívod.
Postupně mačkat prsty dolů... A nic. Ještě
jednou. Hurá, teče! Přípitek vlastnoručně
nadojeným sladkoslaným mlékem.

Inu, mléko nechám jehňatům, já si
dám radši ten tvarohový koláč.

*Veronika Klimešová-Verča,
TOM Skorci, Vsetín*

PUTOVÁNÍ S VLAŠTOVKOU

Není lepšího počasí pro let vlaštovkou,
než větrné odpoledne. I vylétli jsme podél
řeky Moštěnky našimi výstavními letadly.

Zatímco po větru letadla aspirovala na
rekord ve volném letu a přežila i několikerá
nouzová přistání do kaluže, proti větru by
počtem mezipřistání mohla směle kon-
kurovat osobnímu vlaku Praha – Kolín.
Navzdory bolavým rukám jsme si létání
užili.

*Jakub Hlávka-Kuba,
kamarád oddílu TOM Zlaté Šípy
(na obrázku Krta z téhož oddílu)*

STAROSTA S VLAŠTOVKOU

K plnění úkolu putování s vlaštovkou jsme si s Janou vybrali pondělí 8. května. Už v neděli se zvedl vítr, který ani v pondělí nijak zásadně nepolevoval. Proto jsme vyrazili plnit úkol na oddílovou základnu v Ochozech. Snad v lese nebude tak foukat. Trasa od hájenky k základně, k Vysokému kříži a k Hubertovi měří více jak kilometr. Cestou potkáváme tak desetičlennou skupinku cizích lidí. Nikoho z nich neznám a doufám, že neznají ani oni mě. Připadám si trochu jako malé dítě. Nenechám se ale odradit a hod po hodě se blíším po zvolené trase k cíli. Ze slušnosti je pozdravíme, oni odpoví a vzápětí poznamenají, že starostu města, který hází vlaštovky v lese ještě nikdy neviděli.

*Zdeněk Rolinc,
TOM Pawnee,
Bystřice pod Hostýnem*

SPANÍ POD ŠIRÁKEM

Tento úkol jsme se rozhodli plnit na velikonoční výpravě. Rosničky předpovídaly déšť, ale nás tato informace neodradila od přespání venku. Zavěsili jsme hamaky, nasoukali se do spacáků a doufali, že nezmokneme. Nezmokli jsme. Ráno jsme se probudili do sněhové pokrývky, která ležela všude okolo nás.

*Soňa Rokytová -Soník,
TOM Tuři, Olomouc*

BABÍ JE BUBÁK

Horcová výzva. Co k ní dodat? Pro mě super nápad, v němž se může realizovat každý, kdo chce, tedy i já a to už nějaký věk mám. Plnění úkolů bylo super, někdy dosti náročné. Ale když se chce a člověk se zapře, všechno jde. A to i za cenu, že si jeho dospělé děti myslí, že máma je blázen. A když vás vidí vnouče a směje se, že je *babí bubák*. Kdo ví, třeba příště se bude smát babí vnoučeti.

*Marie Lacinová-Mařena,
kmet z TOM Dakotí, Česká Lípa*

NA STOMĚ, HNED VE STANICI

Ocitl jsem se s Anet na rožmberském nádraží s hodinovým náskokem. Co tady budeme dělat? Vylezl jsem tedy, hnán Horcovou výzvou na strom, rostoucí přímo ve stanici. Čas příjemně ubíhal, když tu náhle z dálky dunění.

Vlak jedoucí směrem k Vyšáku se blížil a já už se připravoval na výprask od průvodčího. Naštěstí se mi dostalo jen pobaveného mávnutí od mašinфіry. Průvodčí vůbec nevylezl.

*Lukáš Hodek-Hodas,
TOM Klub lesní moudrosti,
Roudnice nad Labem*

NOČNÍ KOVBOJKA

Já, syn a 24 hodin strávených v lese. Ve dne úkoly, v noci kovbojka. Nechali jsme u stanu sáček s odpadem a nějaké zvíře se rozhodlo, že ho prozkoumá. Nervy, uši v pozoru, srdce bušilo o závod, myšlenky zda je to medvěd, vlkodlak, nedej bože, myš! Mláčení do stanu, řev, ale bestie mě měla na háku. Baterka, nikde nikdo, jen to monstrum s dlouhým ocasem! Naštěstí jsme přežili.

*Pavla Kubáčková-Pavlín,
TOM Zlaté šípy, Valašské Meziříčí*

SUPERHRDINA NA POBOČCE

Horcovou výzvu plním již poněkolkáté. Myslela jsem si, že už mě nemůže nic překvapit. Nicméně úkol Superhrdina - spodní prádlo na oblečení, mě opravdu udivil.

Vyšla jsem po ránu do ulic a na odív vystavila svoje spodárka. Před otevírací dobou pobočky mě zastihl klient a prosil, **zda jej vyřídím**. S radostí jsem odpověděla, že ANO, pokud mu nevadí, že jsem SUPERHRDINKOU.

*Lenka Pacourková-Páca,
TOM Hroši, Chodov*

MŮJ MILÝ DENÍČKU

Vzpomínáš, jak jsem ti poslední psala o tom, že děcka už zas sedí na stromě, máčí nohy ve studeném potoce, sbírají kdekou ulitu, ze zahrádky mi udělaly fazolovou plantáž a ráno mě budí už v šest?!

A jak jsem myla připálený hrnec od pudinku, vytírala tu potopu v kuchyni, když si zkoušely lehnout s kelímkem s vodou na hlavě? Doslechl ses o tom, jak jsme nakonec museli vymalovat, když uvařily špagety k večeři a jedly je bez rukou?!

A nebo jak jsme málem vyhořeli, když zkoušely rozdělat oheň lupou?

A jak jsme se skoro vybourali, když jsme hledali na značkách aut číslo 48?!

A nebo jak jsme hodinu hledali po okolních vesnicích májku, abychom si pak pod ní pěkně uprostřed návsi všem na odív zapěli a zatancovali?

A jak jsme si nafoukli tři matracíky, že budeme spát pod širákem, a nakonec nás tam spalo všech pět i se psem, a já jsem z toho měla blokly krk a nikdo mi ho nechtěl rozmasírovat, protože maséra už měli všichni dávno splněného?!

A nebo jak jsem poslední psala levou rukou, protože pravá mě bolela od 1500 hodů a znovuzvednutí papírové vlašťovky?

A taky jak jsem si vyhodila kyčel, když jsem lezla po žebříku na parapet okna, abychom zhlédli západ slunce s VIP výhledem?

Víš, myslela jsem si, že už prostě víc nezvládnou... A pak to přišlo!

Oblékla jsem si triko, legíny, na ně spodáry, gumáky a plášť a najednou jsem v sobě **objevila tu zvláštní vnitřní sílu superhrdiny** a cítila jsem, že to musím dát vědět celému světu (nebo aspoň městu). A tak jsem posilněna panákem bylinkového sirupu vyběhla do ulic, šlápla na 309 kanálů a nejen světu, městu, ale i sobě dokázala, že mě nějaká Hořcová výzva nedostane!

Anna Janotová-Mamina,
TOM Otrokovice

HLEDÁ SE TOMÍK, NEJLÉPE MYSLIVEC

Při plnění úkolu 32. živého obrazu měl náš oddíl velké ambice. Chtěli jsme, aby ten náš počtem předčil všechny ostatní a aby byl co nejvíc podle předlohy. První pokus o maxi živý obraz nebyl úspěšný, jelikož jsme nesehnali dostatek jedinců, ale podruhé se nás sešlo hned 19 a jeden zlatý retrívr. No posuďte sami, že se povedlo?

Nela Kotrbová-Nelouš,
TOM Klub lesní moudrosti, Roudnice nad Labem

PO KOTNÍKY V POTOCE

Na Hořcovou výzvu se vždycky moc těším. Zrovna jsme plnili s naším oddílem S.T.A.N. úkol vydrž po kotníky v potoce. Ze začátku to bylo v pohodě, pak mě ale začaly bolet nohy a nemohla jsem rvát jako ostatní, protože jsem držela bobříka mlčení. Ten mi taky nešel, tak jsem si zalapila pusu izolepou.

Františka Josefína Čápková - Fína,
TOM S.T.A.N., Praha

MEXICKÁ VEČEŘE BEZ RUKOU

Do plnění úkolů jsem se pustila hned první den. Nejvtipnější byla večeře bez rukou. Zrovna ten den večer měli poradu vedoucích v restauraci. Ale výzva je výzva. Další nevýhodou bylo, že to byla mexická restaurace, takže tortilly, různé omáčky, rýže, salát... Nakonec se podařilo, jen se ukázalo, že je lepší nořit hlavu do talíře raději bez brýlí.

Jaroslava Bednářová-Jarkáč,
TOM Sůvy, Praha

HOŘCOVKA SE DVĚMA DĚTMI

Na začátku dubna se náš oddíl TOM Sluníčka Litoměřice přihlásil do Hořcové výzvy. Nejdříve jsem vůbec neměla tušení, o co se jedná, ale ve chvíli, kdy na skupinový chat začaly chodit fotky dětí plnicích nejrůznějších úkolů, rozhodla jsem se, že i já se pokusím přispět svou troškou do mlýna. To jsem ale netušila, do čeho jsem se to vlastně uvrtna.

Abyste bylo jasno – jsem máma čtyřleté treperendy a osmiměsíčního chlapečka. Některé úkoly se díky malým dětem plnily naprosto hladce. Například pravidelné ranní vstávání před šestou, umývání nádobí, vaření jídla pro celou rodinu. U některých jsem se musela hodně snažit, abych je nepokazila. Ono takové *celý den bez jediného slova* nebo *neposadíš se* získává díky drobotině úplně jiný rozměr. O prolézání mlází po čtyřech s miminem v krosně při plnění azimutové výpravy ani nemluvíme.

Co se mi podařilo ale prakticky u každého úkolu, byla legrace. Třeba když stojíte v zimní bundě v místním potoce a kolem jede soused traktorem a fuká si při pohledu na vás na čelo. Anebo když se vám dítě zaparkované v kočárku pod stromem probudí a vy na něj z koruny děláte cukrbliky, aby vás tam ještě pár minut nechalo. Skvělý byl pan pošťák, kterému jsem místo pozdravu ukázala vzkaz s nápisem „Omlouvám se, držím bobříka mlčením“. Jen se usmál a odpověděl vztyčeným palcem.

Kolikrát jsem jela na kole, by se dalo spočítat na prstech jedné ruky, ale i tak se mi úkol *cyklovýjíždka* líbil ze všech nejvíc. Děti jsem svěřila do péče rodině a společně s mojí maminkou jsme vyrazily podél Labe. Nutno podotknout, že je na invalidním vozíku. Díky přídatnému kolečku na elektriku a zastávkám k dobití baterie jsme absolvovaly celých 80 kilometrů bok po boku a užily si nádherný první máj.

Markéta Terberová-Ketka,
TOM Sluníčka, Litoměřice

POMOC KRAJINĚ

Hned prvního dne Hořcové výzvy se náš oddíl rozhodl splnit úkol pomoc krajině. Zúčastnili jsme se akce Uklidíme Česko. Našli jsme spoustu zajímavých věcí. Prkýnko od toalety nebo rovnou celý oběd... Naplnili jsme několik pytlů. Kmeti ještě zalili naše lípy z roku 2018 dešťovou vodou. Všichni jsme byli překvapeni, kolik toho lidé dokážou vyhodit do přírody.

Hana Jirmanová-Hanička,
TOM Klub lesní moudrosti,
Roudnice nad Labem

NESKUTEČNÝ ZÁŽITEK

Nejlákavější byl úkol **podoj krávy nebo kozu**. Byl to můj první splněný úkol, ten jsem prostě musela mít za každou cenu. Nastalo hned pátrání a telefonování, kdo chová kozy nebo krávy a dovolí mi úkol splnit. Během hodiny bylo domluveno přes tetinu kamarádku, chovatelku koz, že je ochotna mě ke svým kozám pustit.

Co budu povídat, nikdy jsem to nedělala. Takže jsem se bála, abych jí neublížila, ale těšila jsem se, až si dojení vyzkouším. Ze začátku mi to nešlo, pořád jsem vemeno tahala dolů. Dostalo se mi názorného vysvětlení, jak na to. Po chvíli už to šlo samo. Hrnek nadojeného mléka jsem vypila a bylo dobré. Byl to pro mě neskutečný zážitek. Díky majitelce koziček jsem si mohla vyzkoušet něco nového.

Hanka Černerová,
TOM Stopaři, Jirkov

NÁVŠTĚVA VERNISÁŽE

Nevěděl jsem, co to je, ale těšil jsem se. Po příchodu do místnosti mě překvapila a potěšila hudba. Všiml jsem si, že na stole je hromada jídla, což mě zaujalo úplně nejvíc. Stál jsem u stolu a jedl a jedl. Potom mě bohužel táta upozornil, že vernisáž není hostina, nýbrž prohlídka obrazů. Tak jsem se na ně tedy šel podívat.

Jan Blahuš-JohnB-Otto,
TOM Otrokovice

S VLAŠTOVKOU NA RANDE

Milí snoubenci, chcete-li se důkladně poznat a zjistit, zda je váš protějšek skutečně ten pravý, nejezděte vodu, to je out. Ale! Vyroberte z papíru vlašťovku – každý svou. Počkejte na největrnější den za poslední dobu a vyražte na tříkilometrové putování. Vždy hodte, jděte, hodte, jděte a tak dál. Vydržte až do konce! Právě proběhla SWOT analýza vašeho vztahu.

Renata Dvořáková-René,
TOM Chippewa, Česká Lípa

Hořcová výzva 2023 v Kamenickém Šenově

Abych se krátce představila – jsem Šárka-Sharik a naše rodinka bydlí v Kamenickém Šenově. Všechny tři děti (dvě už dospělé) navštěvují oddíl TOM Magneti. Už jsme absolvovali předchozí dva ročníky Hořcovky a i letos se těšili předem na úkoly, které si pro nás pořadatelé vymysleli. Já soutěžila v kategorii **kamarádi kmeti**.

Na celých šest týdnů se chod domácnosti u nás a myslím, že i v dalších tomických rodinách zastavil a jel jen na nejnnutnější automat. Vše se podřizovalo úkolům, takže opravdu nebyl čas uklízet, vyvářet, péct... No hlavně v době, kdy plníte úkol bezmaso a bezcukr – to musel manžel chodit na obědy v práci a recepty z divoké kuchařky jsem do něj taky nedostala, je zarytý masožravec.

Hned po zahájení jsme se pustili do plnění – jen jsme se dohadovali, kdo bude úkol plnit první. Snědli jsme hromadu pudinku, nemuseli nějakou dobu chodit do pekárny pro chleba a dokonce nás úplně dostala chuť kopřivové šťávy, tu jsme určitě nevyráběli naposledy. Dokonce nám se spoustou úkolů chtěli pomáhat čtyřnozí kamarádi, což bylo skvělé hlavně ve chvíli, kdy jsme házeli čajovým sáčkem do hrníčku a pletli se nám neustále pod nohy. Nebo když jsme jedli bez příborů, to se na mě chlupáč koukal, jestli jsem normální a nevyčistím mu ještě jeho misku.

Puzzlíky jsem stavěla po mnoha letech a bylo to prima. Seděli jsme u nich do půlnoci a druhý den pokračovali, ale copak se od toho můžete odtrhnout, když zrovna vidíte další pasující dílek? Když jsem s dětmi skákala po kanálech, tak si zřejmě sousedi klepali za záclonami na čelo. To ještě neviděli, jak jsem s nimi hrála gumu na zahradě. V práci už našťestí vědí a vždy se ptali, co plním tentokrát – bohužel úkol s mlčením mi v práci neprošel. Pobyt na stromě mi zpříjemnil Malina, který asi s vidinou, že jsem dozrálý vlašák, se mnou na stromě klepal. Nedala jsem se a bodíky jsem si mohla připsat.

S oddílem jsme si báječně užili piknik na náměstí, kde se zpívalo a jedlo a jedlo a zpívalo. Došli jsme umístit i Hopův šíp a plazili se pod lanem.

Nestihla jsem rozhodně splnit všechny úkoly – na příští ročník asi budu muset vyrobit rozpis plánu plnění do kalendáře nebo vylepit na lednici, aby se vše stihlo. Teď si vlastně uvědomuji, že ty nejjednodušší úkoly jsem ani nesplnila – lavičkového povaleče, rozjímání v lese nebo posezení na pařezu. Ach jo a to jsem si u Hořcovky mohla i odpočinout. Z fazolí mi doma vesele rostou trifidi, budu je už muset konečně přesadit na zahradu, aby nás neobsadili.

Každopádně jsme se krásně pobavili a ráda bych poděkovala všem, kdo se podílel na přípravě a také účastníkům výzvy za podporu na FB. Tolikrát jsme se tam vzájemně inspirovali.

Užijte si další krásné dny a nezapomeňte si zazpívat až zaprší Íšrp, íšrp...(Nevím jak vám, ale mně to pořád ještě zní v hlavě a jestli mě někdo probudí o půlnoci, tak to zazpívám). Bylo to bezvadné, už se těším na další ročník!

Šárka Jašková,
TOM Magneti,
Kamenický Šenov

JAK JSEM NOROVAL V ŘEPCE

V pondělí jsme se rozhodli, že uděláme úkol azimutovou výpravu. Vše jsme naplánovali a mohli vyrazit. Čekala nás dobrodružná cesta. Šli jsme přes pole, louky, lesy, potoky i přes řepku. Nejdříve byla po kolena, ale potom jsme se v ní skoro ztratili. Já jsem v ní skoro plaval. Když jsem se chtěl rozhlédnout, musel jsem vyskočit, abych zjistil, kde jsem. Byl to super zážitek! Viděli jsme i západ slunce.

Michal Palacký-Myš,
TOM Ještěrky, Nový Jičín

AUTOMOBILOVÝ FANDA

Na čísla jsem měl velkou smůlu, ani po hodině jsem nenarazil na dvě nuly. Už jsem to skoro vzdal, když vtom se ze zatáčky vyřítilo auto s dvěma čísly 00!

K 99 jsem se dostal až po měsíci. Ale najít jedno takové číslo na vesnici není žádná legrace. Příklad aut jedoucích za sebou (hledáte č. 57): 58...59...60...56 dlouho nic a nakonec 57!

Václav Kološ-Kolda,
TOM Žlutý Kvítek, Palkovice

S Hořcovou výzvou jsem spokojen

Mám za sebou i dvě předcházející. A zapojím se i do další. **Kategorie... nu, rozptýl 16 až nekonečno, to je trošku náročné!** Avšak nakonec si řeknu, je to „hec“ a ty dokaž, že na to máš. No a občas zjistím, že na to nemám. Jednou v mládí, na školení rádců v Junáku lektor chtěl, ať zvednou ruku ti, co rádi zpívají, a pak ti, co zpívají falešně. *Zvedl jsem ruku dvakrát.*

V Hořcové výzvě je bezvadná rozmanitost úkolů. A to, že se vždy objeví něco nového, co tu předtím nebylo. **Díky organizátorům za to.**

Již podruhé se mi nepodařilo v HV ujet na kole danou vzdálenost. A to mě mrzí, rád na kole jezdím. Vždy za to může nějaké nachlazení či co. A tak místo šesti neděl to plním jen čtyři neděle. Ale i to je součást života.

Každý tomík si musí najít svoji cestu, což se snažím dostávat do svěřených dětí již od roku 1968. Nejdřív chvilku v Junáku (4 roky), pak nějaký čas v Pionýru (18 let) a nyní již dlouhá léta u tomíků (Asociace TOM/KČT (32 let).

*Pavel Pakosta-Mauglí,
TOM Delfini, Brno*

Hořcové výzvy jsem se se synkem Mařenou a oddílem TOM Hroši Chodov účastnila již poněkolkáté. Myslela jsem si, že mě nemůže již nic překvapit a do plnění jsem se vrhla hned první den. A jak to tak chodí, vybrala jsem ty nelehčí úkoly - vyrob pexeso, natrhej divoké koření, vyrob mýdlo, upeč třeba chleba. Po prvních dnech jsem si uvědomila, že by bylo dobré začít plnit úkoly vícedenní a celodenní, protože měsíc a půl uteče jak voda a není času nazbyt. Úkoly bez cukru a masa navazovaly na úkol čistá voda a můj **glykemický index klesal do nízkých hodnot.**

Převlékač byl úkol celodenní a nejlepší vhodný den na tento úkol byl den, kdy člověk nechodí do práce a do školy. S Mařenkou a Liškou jsme začali v osm hodin ráno doma. Oni převlékali dva kusy oblečení, já tři. Jelikož jsme byli doma a doma chodím *tak nějak na lehkou*, převlékala jsem si triko, kraťasy a ponožky. Teplo bylo doma, teplo... Uvědomila jsem si, že přes dvě hodiny již nemám na nohou ponožky. Děti úkol dodělaly přesto, že se převlékaly i venku. No a já? Já jak něco rozdělám, musím dodělat, takže převlékače jsem plnila v pondělí v práci v úřední den, ven vždy jen do hodiny, přesto mě převlékání přepadlo při tapání GPS hořce. Štěstí přeje připraveným, věci na převlečení jsem s sebou měla.

Heavně nás bavily úkoly plněné společně na pravidelných schůzkách Hrošíků. Tam jsme plnili gumu, panáka, hořec z přírodnin, znalec rostlin. Děti nejvíce asi bavil hudební piknik, který jsme uspořádali na Staroměstském náměstí u nás v Chodově pod vrbov v indiánských převlecích. Děti se do indiánské kultury tak vžily, že zatančily indiánský tanec a lovily spoluobčany. Ti jejich hru přijali s úsměvem.

OD VRBOU

Velikonoční koledování a velikonoční bleskovka, kdy jsou v domácnosti tři tomíci plní výzvu, to byl masakr. Vejce zdobená pěti způsoby, koledy v různých nářečích, beránci, nádivky, ošení, pomlázky... Musím ale říci, že babičkám se koleda v nářečí opravdu líbila.

Mezi další úkoly, které nás moc bavily, patřilo stínové divadlo. Bylo to úžasné tajemné, nové a *dech beroucí*. Každý si vyrobil postavičky a vymyslel a zahrál kratičkou pohádku.

Úkoly navštív zámek, koncert, vernisáž - bomba. Prožili jsme úžasný koncert více jak třicetiletého ukulelového orchestru LeLeBand v loketské knihovně a navštívili krásný zámek Kynžvart.

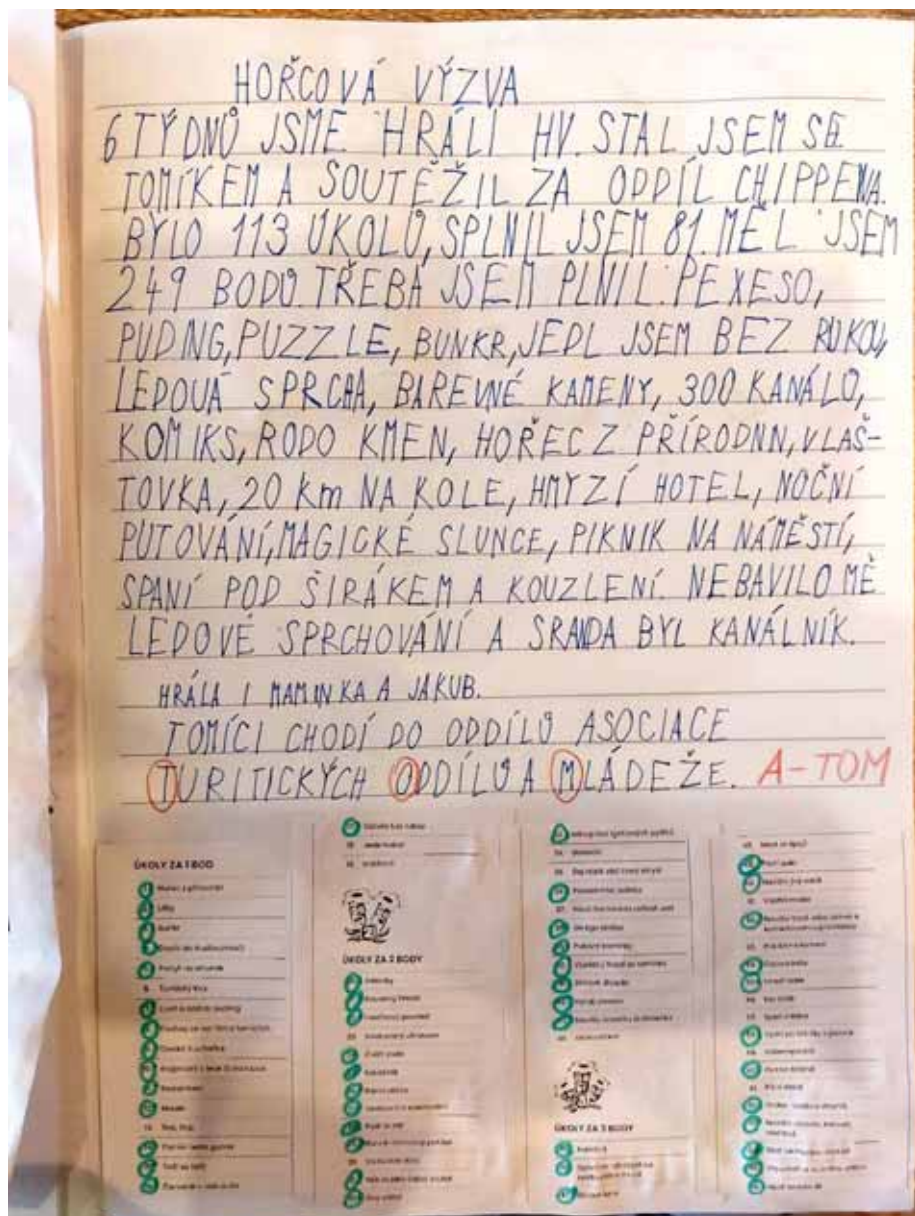
Některé úkoly jsme plnili úplně hladce, hlavně ty eko, některé s vypětím všech psychických i fyzických sil. Některé úkoly jsme zkoušeli několikrát, třeba dojení.

A teď se vrátím na začátek článku ke zmínce, že jsem si myslela, že mě už nic nemůže překvapit. Bleskovka SUPERHRDINA po zběžném přečtení zadání zněla úplně snadně, do doby podrobného prostudování úkolu a podmínky - spodní prádlo po vzoru Supermana. Dlouho jsem se rozmýšlela, zda do tohoto úkolu jít, ale motivace byla veliká. **Černý hadry, škra-boška, spodáry na rifle a tradá do práce.**

Moc bych chtěla poděkovat za tuto výzvu všem, kdo se na ní podíleli, velké díky všem, co ji hráli a i těm, co nás podpořili.

Lenka Pacourková-Páca,
TOM Hroši, Chodov

HOŘCOVÝ REFERÁT

Vojtěch Uhrin-Strakapud,
kamarád TOM Chippewa, Česká Lípa

HOŘCOVÝ ČAS

Bylo krásné ráno, první máj,
ranní máj, byl hořcový čas.
Na BirdNET jsme nahrávali ptačí hlas,
kde pod májkou tancoval dav.
300 kanálů o cestě Opavou šeptá
a nestěžují si, že je tolik tomíků deptá.
30 laviček k odpočinku využijeme
a skvělou zmrzlinu k tomu slízneme.
Pak list ginkgo biloby utrhneme
a do hoře z přírodnin jej s láskou skryjeme.
Pak tiše končí první máj,
den plný radosti ze společných chvil.

Markéta Heinzová,
TOM KADAO, Opava

Mně se chce spát

Šest týdnů uteklo jako voda v prudké horské bystřince a najednou není co plnit... Fazole se rozrostly po žaluziích, vypůjčená koloběžka čeká v chodbě na vrácení majitelce, na stole mi leží kreslený komiks a několik ručně malovaných pohledů, na facebooku mi stále vyskakují krásné fotky s nezapomenutelnými zážitky mnoha tomíků i netomíků. *Prach v celém domě a plný koš nevyžehleného prádla mi připomíná, na co během Horcové výzvy vůbec nebyl čas.*

Zažili jsme to jako oddíl už potřetí. Některé děti ovšem hrály poprvé a ještě nevěděly, do čeho jdou, přestože jsme jim barvitě vyprávěli příhody z předchozích dvou výzev – protože dokud to člověk nezažije, neumí si to představit. A ani jejich rodiče netušili, co je čeká.

Takže jsme se i tentokrát do Horcové výzvy vrhli s chutí a po hlavě. Na osudnou sobotu prvního dubna si někteří z oddílu dokonce nařídili budík na čtvrtou hodinu ranní (nejčastější věta Leničky během těch šesti týdnů byla „Mně se chce spát“...) A už to frčelo. Čajové pytlíky přistávaly těsně vedle hrnečku, větrníky se nechtěly točit, sprcha byla strašně ledová. Když člověk potřeboval vidět na poznávací značce auta číslo 14, pořád jezdily patnáctky. Voda z papírového kelímku dřív vytekla, než se začala vařit. Mám pokračovat?

Ale ne, tak zlé to nebylo. Naopak. Kdybych měla vybírat nejkrásnější zážitky, popsal bych určitě celého Tomíka.

Nebo – napadlo by vás někdy, že byste se mohli zeptat na nějaké farmě, jestli byste si mohli vyzkoušet podojit kozu? Asi spíš ne. Mě také ne. *Ale kvůli pěti bodům to bylo nezbytné.* Poprosili jsme o tuto možnost na krásné farmě kousek od Kovářské, na Mýtince, a setkali jsme se tam s úžasnými a ochotnými lidmi, kteří mají krásný vztah ke zvířatům. Pán nás provedl po celé farmě a ukázal nám všechna zvířata, podojili jsme kozy a ochutnali koží mléko a navrch jsme dostali čerstvá vajíčka a krásné razítko.

Asi jste také nezkoušeli cvičit na venkovních fitness prvcích se zavázanýma očima. Já jo. Nic jiného mi nezbylo, jelikož moje průvodkyně mě na ně prostě dovedla a když jste Slepýš, těžko se protestuje. A bylo to bezva!

Sami od sebe byste si taky na nedělní procházce lesem *neházeli vlaštovkou*, jelikož u člověka „čtyřicet plus“ to působí dost ulítle. Ale jaká je to pak radost, když potkáte člověka, který se k vám připojí a hází kus cesty s vámi?

Zkuste si také představit, že kousek od vás existuje jiný oddíl stejného jména a vy si už léta říkáte, proč jste se ještě nikdy ne-

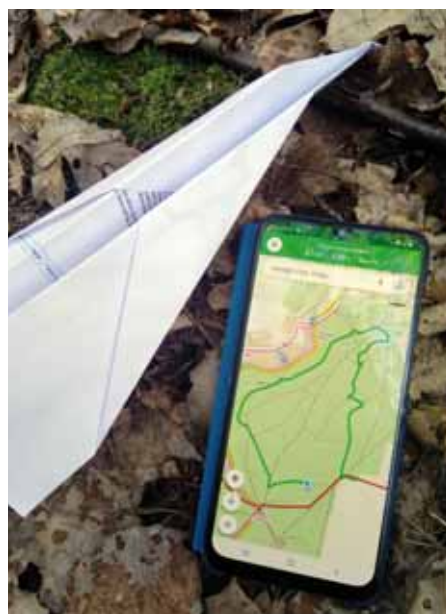
kontaktovali? Takže to konečně uděláte. Tímto zdravím Stopaře do Jirkova, díky za fajn odpoledne! Mimochodem, Stopaři si staví fantastickou chlebovou pec!

Těch šest bláznivých týdnů jsme završili čtyřicetihodinami venku. Našli jsme si hezké tábořiště u Černého potoka.

Vyrazili jsme tam v sobotu ráno trochu oklikou přes kopec Špičák, aby malí splnili podmínky „Kusalína“, a zkontrolovali jsme, že Hopův šíp je stále na svém místě. Na tábořišti jsme pak vyráběli vodní mlýnky, plnili Plížiče, k večeri jsme si uvařili na ohni kotlíkový guláš a pak jsme až do setmění koukali do plamínků, chroupali dobroty, hráli na kytaru a zpívali. Taková oddílová idylka...

Děkuju dětem z oddílu za to, jak se snažily, děkuju rodičům za to, jak je podporovali a pomáhali jim, děkuju všem ostatním hráčům za vzájemné povzbuzování a sdílení zážitků. Díky!

Martina Zdiarská-Mery,
TOM Stopaři, Kovářská

Jak utýrat maminku

Tři roky uběhly od doby, kdy jsme se poprvé pustili do hořcového šílenství. Za tu dobu se mnohé změnilo. Po covidu už neštěkne ani pes, Vojta začal chodit do školy, Kuba povyrosl a já se vydala po sebevražedné dráze kantora.

Jakožto pracující občané jistě znáte pocit vyčerpanosti, kdy přijdete z práce a doma na vás smrdí špinavé prádlo, kouká hladový pes a děti dychtí po tom, *jak vás unavit ještě víc*. Ten pocit jsem ale statečně potlačila Hořcovou výzvou. Doma sice prádlo vesele smrdělo dál (psa jsme našťástí pravidelně krmili), ale po šest týdnů jsme žili pouze na (za) body, tudíž na vyčerpanost nebyl čas.

„Chceš bod? Umyj nádobí!“ „Už tě v krku nebolí? Fajn, jdi tančit kolem májky.“ „Nebaví tě to? Smůla, už jsi začal.“ „*Já tu hnusnou košili nechci! Nemel, divadlo je za tři body.*“

Bodový život nás pohltit natolik, že jsme se stali pro nechápající okolí bláznů: „Mami, když je mi jedno, že mi z kopřiv ve dřezu lezou housenky, tak je mi jedno, že jako žirafa tlačím na koloběžce malého draka.“

Každý večer bylo mé tělo vyčerpané, ale mozek mi stále jel na plné obrátky. Poslední týden jsem usínala v 00:02 poté, co jsem si v 00:01 přečetla další bleskovku.

Doma se střídaly zvuky hysterického pláče, kňourání, smíchu, hekání, nadávek až vulgarismů. Na vlasech se mi postupně udělaly odrosty, nehty se dostaly do čarodějnické délky a nohy jsem skrývala v kalhotách.

Kluci plnili úkoly jedna radost (ta Kubu kupříkladu přešla, když šel hodinu a půl kilometr s vlaštovkou se slovy „Hořcová výzva je hnusná“). Vojta při nezdaru chtěl opustit členství v našem novém tomickém klubu, ale jeho schizofrenická povaha po pár hodinách připustila, že cílem je splnit všechny úkoly.

Během hraní jsem dospěla k těmto poznatkům:

- Po bezmasých pokrmech se tloustne.
- 90 ks korálků stojí 179 Kč (9 kusů vám jich neprodají).
- Kopřiva v látkových rukavicích pálí.
- Masáž od neprofíka bolí.
- Děti při ručním mytí nádobí spotřebují víc vody než myčka.
- Pes si poradí i s alobalem.**
- Po třetím kotoulu zvracím.
- I superhrdina se zpotí.
- Zázitky psané ve vandraku v pubertě jsou záživnější.
- Nejčastější slova v domácnosti jsou „hnusný, hnusná, hnusné“.
- Dva čtyřicetkiloví psi ležící na vaší karimatce jsou opravdu těžcí (a hnusní!).
- Při rozjímání na louce se dozvíte skvělý příběh o bobečku, který upadl na kytičku.
- Během plnění Hořcovky nemá cenu začít s úklidem.
- Ovec se nedá dojit.
- V zelených ponožkách se nikdo nechce fotit.

Výzva měla i své světlé stránky, které našťástí převážily. Kluci (a hlavně mé nervy) se dostali za své hranice. Denně jsme posouvali náročnost v plnění úkolů. Nech brouka žít, GPS hořec, Sirup z bylinek, Navštiv jiný oddíl, Kanálník a Živý obraz jsem ihned úplně zavrhl a nakonec to byly úkoly nejzábavnější a plné vzrušení. Naopak setkání s ginkgo bilobou přišlo až poslední den. *Jak je možné, že jsem v dubnu ten strom na osmdesáti hektarech dendrologického parku nenašla?*

Virtuálně jsem se seznámila s novými lidmi, znovu jsem obnovila letitá přátelství a vztahy, při čtení vandraků jsem zavzpomínala na staré přátele, na Sviště, Dědov, Klučanku, celou rodinu Šmídů a moje dospívání v Chippewě. Ráda bych, aby takové chvíle jednou zažili i mí chlapi a mohli na to zbytek života vzpomínat.

První den po skončení Hořcové výzvy jsem měla prapodivný pocit. Život se na jednu vrátil do starých kolejí a mě vůbec nebaví. Už se asi nedozvím, jestli se voda lépe uvarí v papírovém kelímku z nakradené čtvrtky ze školy, jestli dokážu vydržet den bez kávy nebo jak dopadl zápas Arsenal - Kosmonosy. Co jistě vím, že nikdy neuježu 80 kilometrů na kole a 20 km na koloběžce (s dráčkem mi to stačilo). I vím, že by byla prča učit bez jediného slova (jé to by děti koukaly).

Co mi Hořcovka dala? Vědomí si užívat aktivně každý den s lidmi kolem sebe. Překonat se, vstát z toho gauče a jít si s dětmi zahrát člobrdo. Jo jasně, asi se konečně vyspím, **nebudu již sepisovat udání na Asociaci TOM za vědomé týrání mé osoby, ale prostě: bylo to skvělé!**

Bejvalá chippewanda
Petra Uhrinová alias Toušová

Trénink vodní záchrany

Vodní turistika je krásná, ale potenciálně nebezpečná. V devadesáti případech ze sta se při cvaknutí – zvrhnutí lodi nic nestane, v devíti je malý problém, jako uplavaná bota, utopené brýle nebo drobný úraz, odřenina, distorse kotníku. A v jednom případě ze sta může nastat velký problém.

Začátkem května vyrazili dospělí a skoro dospělí členové oddílu Viking na Orlici, aby si vyzkoušeli záchrany na vodě. Protože jsme měli díky svátku k dispozici tři dny, v sobotu jsme spluli Divokou, v neděli Tichou a v pondělí Orlici pod soutokem. Všichni účastníci už jeli na několikátou vodu, takže nebylo nutné nikoho učit ani vodácké základy, ani zásady bezpečnosti na vodě. V sobotu jsme si je ale vyzkoušeli v praxi. Například závěrečná loď se zdrží – loď před ní, jakmile ji ztratí z dohledu, musí zpomalit, případně zastavit a zastavit všechny před sebou. Kvůli popadaným stromům jsme měli možnost si vyzkoušet i organizaci společného splouvání v neočekávaném terénu, zastavování celé skupiny před překážkou a společné překonávání překážek.

Někteří jsme byli mokří. Ale nikoho ani nenapadlo zdržovat skupinu tím, že by se někdo po namočení nebo cvaknutí převlékal. Vodák musí být oblečený a připravený tak, aby mohl být mokřý až do doplutí, může si jen přidávat nebo ubírat vrstvy. Pěší turista nebo lyžař se také nepřevléká, když zmokne.

V neděli jsme se začali věnovat praktické záchrany. Vodáci se seznámili s lanem, šňůrou a provazem. To jsou dobří sluhové, ale zlí a krutí pánové. Mnoho špatného se na vodě stalo proto, že volné lano se omotalo kolem nohy nebo ruky a zachytilo třeba za větev. U Vikingů platí několik zásad: Bagáž se přivazuje nakrátko, lahev s pitím a houba ať radši při cvaknutí odplují, než aby byly přivázané na habituálně nebezpečném provaze a „koňadra“ – koníčkovací šňůra musí být napevno omotána kolem bortů tak, aby se nemohla vysmeknout.

Aby mohlo lano sloužit, musí ho vodák umět uvázat. Takže prvním bodem školení byly uzly a pomocí škotového uzlu vyrobená síťka na míč. Ta se stala základem míčové házečky, prvního prostředku vodní záchrany. Házečku jsme vyrobili během přestávky na jídlo u jezů s válcem a vráčky a hned jsme vyzkoušeli, jak se voda chová, kam je potřeba házečku hodit a kterým směrem ji táhnout do bezpečí.

Pondělní ráno nás překvapilo. Kemp byl pokrytý jinovatkou, což u mnohých způsobilo mrazení, protože věděli, že je v plánu praktické zkoušení házečky se záchrannou plaváčkou. A že tedy budou muset dobrovolně povinně do vody. Naštěstí ráno bylo potřeba převézt auta do cíle, takže první nácvik byl na louce. Hodit si chtěli všichni, figurant jen leží, proto fi-

guranta nakonec dělal Vestman Pádloruký, který neprotestoval, že musí být ostřelován míčem na laně nebo házecím pytlíkem. Všichni poznali, že hod míčem je přesnější než pytlíkovou házečkou, zvláště pak je jednodušší hod opakovat, pokud se poprvé nepodaří dostat lano na dosah plaváčka.

Když jsme vypluli, počasí nás potěšilo. Teplota vzduchu stoupala a ani voda se už nezdála být jak od Fráni Šrámka (Mráz nad řekou) nebo Deep Purple (Frost on the Water), takže když jsme zastavili na jídlo, došlo na praktický nácvik.

Byli jsme na výborném místě, na písčité pláži, která umožňovala bezpečně dobíhat plaváčka s proudem, který se dal intenzivním plaváním překonat, takže nehrozilo nebezpečí, když se záchrana nepodaří. Ukázalo se, že míčovou házečku nejlépe ovládá dvojice. Jeden hází, druhý drží lano tak, aby se odmotávalo.

Plavácci si vyzkoušeli, jak držet lano, aby je nestahovalo pod vodu, zachránci, jak s lanem pracovat, aby plaváčka bezpečně dostali ke břehu. Všichni poznali, že se ani s mírným proudem nemohou prát, proud je silnější.

Na závěr bych chtěl členům oddílu poděkovat. Je naší tradicí, že se snažíme o gastro zážitky, proto jsem na sobotní večeri vymyslel kuře na kopřivách. Během přípravy se většina kluků starala o dříví, já jsem krájel maso a ostatní jsem poslal na sběr druhé hlavní suroviny. Bylo poznat, že se pečlivě vyhýbají všem překážkám sběru kvalitních kopřiv, dokonce si zřejmě překážky označovali písmeny řecké abecedy. Jasně jsem slyšel: „Tady je hovno ψ.“

Petr Teringl

Puták a jedlý les

V květnu se tomíci z českolipského oddílu Dakoti vydali na krátké putování. Vedlo ze Stvolínků do České Lípy. Spojili tak příjemné s užitečným. Putování posloužilo jako malý trénink na expedici, kdy se Dakoti a Chippewáci vydají do Rumunska na přechod pohoří Cerni. Zároveň jsme odpracovali půldenní brigádu v takzvaném *jedlém lese* poblíž Kozlů.

Co přesně jsme dělali? Dakoti vytrhávali ostružiny a bodláky ze zarostlé louky, přemísťovali posekané větve a stromy. Za odměnu jsme si na ohni opekli burty a přespalí na odlehlé louce uprostřed lesa.

Majitel lesa má v plánu louku zvelebit, aby se na ní dalo tábořit, vysadit zde více ovocných stromů a upravit koryto pramene, možná dokonce vytvořit rybník. Ještě je tu spousta práce, ale jsme rádi, že jsme mohli přiložit ruce k dílu a pomoci tomuto zajímavému projektu.

*Darek Janovský,
TOM Dakoti, Česká Lípa*

Baby 2023

Skály Jeníček, Mařenka, Velká baba, Malá baba a Slunečná byly o prodlouženém víkendu 5.-8. 5. 2023 už po 46. přírodním rámcem Setkání vysokohorských turistů na Babách připravované každoročně oddílem TOM Horolezčata Brno.

Tomíci, kteří Baby zažili, rádi vzpomínají. V minulosti kromě Horolezčat přijížděli například Pířkovci z Brna, tomíci z Komety Brno, Hobiti z Ivančic, Tuři z Olomouce, turisté z oddílu Chřibský lenochod Břežolupy.

Program setkání je stále tradiční. Pokud se týká VHT, zlézá se cesta s obtížností do 3. stupně s horním jištěním, vždy je připravena zajištěná cesta. Před nástupem do skal je každý účastník proškolen cvičiteli a lektory VHT. Potřebné vybavení zapůjčujeme na místě. Na setkání je možno splnit podmínky minima VHT.

Když zrovna nelezeme, koupeme se v řece, jezdíme na Pálavách, vaříme na ohni, povídáme si s ostatními. Soutěživé potěší soutěž v prusíkování a mini turistický závod. Pěkné okolí tábořiště také láká na procházky po okolí – na zříceninu Templštejn, na Mohelnskou hadcovou step, do info centra jaderné elektrárny Dukovany, na okolní skalní vyhlídky přístupné po značených turistických cestách.

Pozorní se setkají se vzácnými živočichy a rostlinami této evropsky významné lokality. Svou náročností spadá do vysokohorské turistiky i cesta ze Lhánic na tábořiště pod skalami na břehu řeky Jihlavy. Tak si nezapomeňte vyhradit čas na Setkání na Babách příští rok!

*Miloš Stejskal,
TOM Horolezčata, Brno*

Štafetový prejezd České republiky

Prejezd republiky 2023 je za námi. Asi ještě napíšu nějaké vzpomínky z trati. Ale bezprostřední dojmy bývají nejlepší. Když se ohlédnu za uplynulým víkendem, co mě napadne na první dobrou?

Třeba to, že se ukázala zkušenost. Skupik a další, kteří Prejezd a jeho itinerář připravovali, věděli, s kým mají co do činění. Část účastníků pravidelně jezdí, ale ostatní mají najeto daleko méně. Takže účelem bylo dostat se z trojmezí na trojmezí co nejefektivněji. Alespoň mi to tak přišlo. Trasa a rychlostní průměry byly spočítány až překvapivě dobře.

Začali jsme se zpožděním díky kontrole na dálnici, ztráta vzrostla z dvaceti minut na hodinu, ale pak už nenarůstala a poslední noc jsme byli zpět na časech podle itineráře, tedy fakticky díky ztrátě na startu ještě v předstihu. To mi přišlo fajn. Čověka to víc baví, než když se dře a stejně je to z hlediska původních plánů průvih.

Fantastická trasa. Vůbec jsem netušil, že jde projet centrum Prahy prakticky po cyklostezkách. Pravda, chce to jet v šest ráno, dokud tam nejsou davy lidí. Ale stejně. Fantastický životní zážitek. Stejně jako centrum Olomouce s orlojem a hlavně pěknou fotografkou, být tak o čtyřicet let mladší...

V Olomouci jsme byli zhruba o čtyřicet dvacet hodin později než ve Družci, kam

se na nás přišlo podívat pár kamarádek a kamarádů, kteří nehleděli na to, že jsou dvě hodiny po půlnoci. I to bylo fajn.

Jako pamětník jsem ocenil i to, co bych označil jako technologický pokrok. Pamatuji doby, kdy bloudění bylo na denním pořádku. V této souvislosti se mi vybavuje výrok na jednom z přeběhů: *My máme na to, to uběhnout. Ale nemáme na to, to najít.*

Jak to bylo teď? V naší skupině měli tři lidi z pěti navigací. V tom případě je dobré si uvědomit, že je to vlastně jiná sportovní disciplína. Je to stejný rozdíl, jako mezi orientačním během a přespolním běžec-kým závodem značeným šipkami. Mě to takhle vyhovuje. Rozhoduje prostě cyklistické umění.

S tím souvisí i kvalita kol. Defekty byly, ale nebylo jich moc. A já ocenil spolehlivost svého *Mongola*. Pro nezasevěné – můj předchozí oř Brutus byl pojmenován po legendární kapele, jejíž samolepku se znakem jsem měl na čele rámu. Jak vznikl Mongol? No, ze značky kola – Mongoose. Je to klasické horské kolo. Takže na silničních sjezdech se nadřu. Tam, kde ostatní na úzkých pláštích jedou bez šlapání, já je jen stěží doježu. Stoupání se dá jet na lehký převod, což je výhoda. Ale hlavní bonus je v tom, že když se na

trase objevily ostré kameny, nemusel jsem jet opatrně, abych nepíchnul.

Poslední, co bych zmínil, je vzájemné chování účastníků zájezdu. Většinou se píše, že se z nás stala perfektní parta táhnoucí za jeden provaz. Platilo to i nyní. Ale vnímal jsem to spíš tak, že všichni se k sobě chovali maximálně ohleduplně. Když si uvědomíme, že jedinou noclehárnou jsou sedadla autobusu a únava se s časem stupňuje, je tohle hodně důležité.

Na závěr se sluší poděkovat Skupikovi, hlavě celého Prejezdu, za uspořádání. Jsou za tím desítky, možná stovky hodin práce. Itinerář byl přesný a obsahoval pěknou povídku. Dresy se moc povedly a znak Prejezdu – to byla pecka. Díky Petruše jsme měli jídlo a pití v dostatečném množství a kvalitě. Pan Pohl i druhý řidič podali také fantastický výkon. Jet s autobusem a vle-

kem na kola po okresech není jen tak. Poděkoval bych Kofolíkovi, že to vyhecoval, Tomíkovi za fotodokumentaci. Kdyby mi na prvním Prejezdu roku 1994 někdo řekl, že budeme natáčet z dronu, asi bych nevěřil, Honzíčkovi díky za tréninky – a mohl bych pokračovat. Nesmím zapomenout na naše sponzory – Město Kladno, Meritum Kladno, Uniservis Hašek, Sambarsport, bez kterých by se naše akce neuskutečnila. Díky a zas někdy!

Pavel Hop Kratina,
TOM Roháči, Kladno

Na závěr několik údajů:

680 km na kolech
27 etap
47,5 hodiny, naplánováno na 48 h
Průměrná rychlost 14,3km/h
1500 km v autobuse
Nejmladší účastník 9 let
Nejstarší účastník 58 let
Nejvíce ujeté 232 km
Stoupání 7883 m
Klesání 7845 m

Náš lodivod už je zas jak kára...

O nové základně tomíků v Rožmberku nad Vltavou jsme slyšeli jen to nejlepší. Rezervovali jsme si zde pobyt více než rok dopředu. Vybrali jsme si velikonoční volné dny. Vyrazili jsme vlakem a po dlouhé cestě vystoupili na malé zastávce, v lesích, odkud nebyl Rožmberk ani na dohled. Našli jsme si cestu lesem, byla sice delší než po silnici, ale příjemnější.

Hrad tyčící se nad temnou Vltavou, která je zde jen malou mělkou říčkou, je prostě nádherný.

Přivítal nás příjemný pan správce a provedl nás velkým domem s velmi zajímavou, až pohnutou historií. Po prohlídce celé základny, všech pokojů včetně doméčku a zahrady za domem, jsme se konečně ubytovali. Ačkoliv dům je starý, *vše je zde krásné nové a stylově zařízené.*

Všechny děti však uchvátil JUKE BOX, jak jsme toto zařízení v chodbě pojmenovali...při namačkání kombinace tří čísel uslyšíte buď vyprávění o tomících, o zdejší základně nebo si můžete zazpívat „čert ví, kdy kotvy zvednem, když to s ním tak mlátí...“ toto mi znělo v uších ještě po návratu domů stejně jako „rýba

roba rýba roba rýba roba ču ču...“, ale mě tedy dost zaujala i skladba „šel jsem šumným hájem...“ (Za císaře pána).

Občas nás ještě vydělala i **undatra říční**, která skřehotala či prskala kdykoliv někdo jen prošel kolem ní. Základnu jsme si prostě zamilovali, procházeli večer labyrintem chodeb a večer si vyprávěli a představovali si, jaké to bylo, když tady byl obchod...

Navštívili jsme pěšky Vyšší Brod s jeho nádherným klášterem. Hlavní atrakcí pro naše děti zde bylo ale Poštovní muzeum, zejména jeho herna. Naše děti již neznají klasické telefony s vytáčením čísel, které zde měly uzpůsobené na volání mezi sebou.

Přihlásili jsme se do Hořcové výzvy, a tak byl vlastně i celý pobyt zaměřen na společné plnění úkolů HV. Běhali jsme kolem hradu s vlaštovkami, chodili po lese v noci, stavěli mosty ze špejlí, pekli velikonoční jidáše, rozdělávali oheň a nemohla ani chybět prohlídka hradu Rožmberka včetně věže Jakobínky.

Využili jsme pozvání zdejšího spolku maminek na hledání velikonočního zajíčka pro naše malé děti. Velcí zatím na fotbalovém hřišti „malovali“ asociační hořec chůzí.

V městečku díky asijské komunitě slušně funguje obchod. S autobusovou dopravou už je to horší. Nebyla sezóna a o víkendech nejede nic.

Základna je velmi dobře vybavena a v kuchyni, ač stylově zařízené, najdete vše potřebné, včetně myčky nádobí. V jídelně zůstala zachována dvířka bývalé kupecké skříně z 19. století, za kterými se skrývá nabíjecí stanice snad pro všechny druhy mobilních telefonů.

Strávili jsme zde celé Velikonoce a zamávali i prvním vodákům „**Tomíci zdraví vodáci!**“, kteří vlastně „odemykali“ řeku. Musí to zde být krásné i na lodi...

Pan správce nás pochválil za vzorný úklid, rozloučili jsme se a vydali se naposledy lesem na vlak. Je to tady fakt úžasné. Určitě se sem ještě vrátíme. AHOJ!

Vratislav Florián-Hroch,
TOM Klub lesní moudrosti,
Roudnice nad Labem

Co člověka potěší

Jednou za dva roky se v Praze scházejí vysloužilí vedoucí tomíků, aby pookřáli a mohli si popovídat o práci dnešní mládeže, ale hlavně aby si užili Prahy během pár nádherných dnů. Předpověď sice věstila dny plné deště, zimy a nepohody, skutečnost však byla jiná. **Čekaly nás tři dny plné sluníčka** a ti, co si nabalili do zavazadel zimní kabáty a svetry, přemýšleli o tom, že si musí koupit nějaké to tričko.

Letošní ubytování bylo vskutku romanticky královské. Spali jsme ve Fortně - klášteře přímo na Hradčanském náměstí. Zvenku sice nevypadá nic moc, ale uvnitř jsou v místnostech nádherné stropy, součástí je i zahrada s terasou, ze které se naskytá přenádherný výhled na Prahu. První den jsme si prohlédli klášter a pak se královsky navečeřeli ve zdejší jídelně. Ve velkém proskleném sále, říkají mu Kostka, večer proběhl báječný koncert skupiny Voices. Ten by jistě, kdyby nebylo starých kolen, všechny roztančil. Než jsme ulehli, zašli jsme ještě jednou na terasu, abychom mohli obdivovat osvětlenou Prahu.

Druhý den po vydatné snídani jsme měli možnost každý podle svých zájmů navštívit známé budovy Prahy: Národní muzeum, Umělecko-průmyslové muzeum, Petřín, mnoho z nás využilo výhodného vstupného na Hradčany - pro důchodce všechny objekty zdarma. Někdo stihl i nově otevřený Jelení příkop s bývalým medvědáriem a Masarykovou vyhlídkou. K večeru jsme se všichni sešli před Fort-

nou, abychom se dali do gala a nechali se odvézt na Václavské náměstí do Divadla Palace, kde hráli hru Hraběnka. V hlavních rolích s herci Balzerovou a Novotným. Hodně jsme se nasmáli, výkony herců byly vynikající.

Třetí den nás po snídani čekala komentovaná prohlídka Prahy. Prošli jsme nejedříve uličky okolo Hradčanského náměstí a pak sešli do Nerudovky, odbočili na Janský vršek a okolo Muzea kouzel a Barácké rychty zpět do Nerudovky, abychom došli na Malostranské náměstí, kde byl rozchod. Zavazadla jsme si mohli nechat ve Fortně a před odjezdem domů si je vyvezdnout.

Závěrem bych chtěla za všechny poděkovat ústředí asociace, zvláště panu Mánkovi, za uskutečnění letošního setkání. Bylo to prima!

*Zdeňka Formánková,
TOM Robinsoni, Poděbrady*

Vždy úža

Místo, zvolené pro setkání dlouholetých vedoucích TOM v Praze pro nás bylo velkým překvapením. Byli jsme ubytováni ve Fortně - Klášteře Řádu bosých karmelitánů přímo na Hradčanském náměstí. Rádi jsme zavítali na setkání s dobrými přáteli a kamarády.

Společenský večer plynul v dobré náladě. Potěšilo nás vystoupení Voices z Roztok. Výborní vokalisté a svěží program. Tomáš Novotný přivítal mezi námi také čestného předsedu KČT, Ing. Jana Havelku. Při po-

NESTOŘI 2023

sná Praha

hledu z terasy na osvětlenou Prahu se nám skutečně zatajil dech. **Jedinečný zážitek.**

Hned ráno někteří využili možnosti navštívit Hrad bez přítomnosti dalších návštěvníků. Čekala nás téměř „soukromá“ prohlídka hradních nádvoří. Poprvé v životě a doporučujeme všem. Vždy milí a vstřícní pořadatelé o nás skutečně pečovali velmi pozorně po všech stránkách.

Ondra Mánek, s lidským pochopením, vedený zkušeným T. N. opět nezklamali.

Program nám zpestřilo divadelní představení Hraběnka s paní Eliškou Balzerovou v hlavní roli. Dopolední procházka Malou Stranou se známým a osvědčeným průvodcem Radkem Benešem byla skutečně přínosem. Tolik zajímavých a utajených zákoutí bychom těžce sami našli.

Jistě vás nepřekvapí, že se opět budeme těšit na další setkání.

Velké díky všem!

Libuše Valentová

Velké poděkování

Doposud jsem se zúčastnila všech setkání, která byla uspořádána pro dříve narozené vedoucí tomických oddílů. Mohu konstatovat, že všechna byla skvělá. Ale největším zážitkem, alespoň pro mě bylo to letošní. Velkou měrou k tomu přispělo perfektní ubytování na tak atraktivním místě, jako je Fortna kláštera Řádu bosých karmelitánů na Hradčanském náměstí. Všichni jsme uvítali komentovanou prohlídku Fortny s jejím správcem.

Večer mě velice zaujalo netradiční vystoupení hudební skupiny Voices z Roztok. Kdyby někdy v budoucnu měli koncert v Brně nebo blízkém okolí, určitě se budu snažit sehnat si na ně vstupenky.

Než jsem jela do Prahy, tak jsem si naplánovala návštěvu několika zajímavých míst, kde jsem dlouho nebyla. Ale pak jsem si uvědomila, že by byla věčná škoda jezdit někde po Praze, když mám ty největší památky přímo na dosah. Proto jsem se rozhodla, že si důkladně projdu

zpřístupněné prostory Pražského hradu a okolí, abych je mohla srovnat se svými dřívějšími návštěvami těchto míst. Po prohlídce jsem ocenila i upozornění na restauraci s příznivými cenami a dobrým jídlem U Labutí. Příjemný zážitek z celého dne doplnila večer návštěva divadelního představení Hraběnka v Divadle Palace. I když jsem tuto hru už viděla, vzhledem ke skvělému obsazení jsem ji ráda zhlédla i podruhé.

Tradičního zakončení setkání, procházky Prahou, jsem se kvůli problému s kolenem nemohla zúčastnit, ale moje kolegyně z KČT s ní byla velice spokojená, zejména s výkladem průvodce pana Beneše.

Tímto bych chtěla moc a moc poděkovat panu předsedovi Tomáši Novotnému, Ondřeji Mánkovi a ostatním organizátorům setkání za nádherný zážitek.

*Zdena Novotná,
TOM Kometa, Brno*

Lesní moudrost je životní moudrost

Co si pamatuji, Druhým světlem woodcrafterského zákona je světlo Pravdy. Z něj skrze cestu Mysli vycházejí tři paprsky. Jeden z nich říká: Považuj své čestné slovo za svaté. To je zákon pravdy a pravda je moudrost. Mám rád ty tři moudré opice ve svatyni Tōshō-gū v Nikkō v Japonsku. Nevidět zlo, neslyšet zlo, nemluvit zlo. Myslím, že zvlášť jedna má co říci i k tématu, jak se woodcraft promítá do mého života.

Nemluvit zlo také znamená mluvit pravdu. Když jsem nemluvil pravdu, vždy jsem tím něco chránil. Ano, sám sebe, své ego. Abych z toho vyšel dobře. Málokdo chce být ten, kdo lhal, něco obešel, podváděl, ublížil a nepřiznal se k tomu. Mnohokrát jsem tak učinil, mnohokrát jsem pravdu schovával. A vždy se nakonec ukázalo jako nejlepší pravdu vyjevit. Po zásluze přijmout zodpovědnost a nést (většinou těžké) následky. Ach jo, dodnes se za to stydím, ale postupně si odpouštím.

A tak už pravdu vyjevují, i když je (mi) to nepříjemné. Pravdu o svém selhání s doufáním, že mi druhý odpustí, protože na odpuštění není nárok. Nepříjemnou zjevnou pravdu, která má být řečena, i když se mi do toho nechce. To se učím celý život – a vidím, že se v tom zlepšuji. Protože když se rozhodnete, že čestné slovo je svaté, pak už není cesty zpět. A do lži patří i polopravda, pololež, ohnutá a přikrášlená pravda.

Pravda je moudrost, říká také woodcrafterský zákon. Moudrostí se v mých očích stává, když se nestydím za to, jak

žiju, když žiji v souladu s pozitivními hodnotami, když neubližuji. Moudrostí se stává, když přijímám své úspěchy i selhání, aniž bych zpychnul nebo se srážel. **Moudrostí se stává, když mám dost kuráže žít podle svého**, a ne stále jen tak, jak ode mě očekávají ostatní. Moudrostí se stává, když žiju autenticky, jsem tím, kým jsem, a zároveň vnímám a respektuji ostatní. Taková životní opravdovost bývá totiž doprovázená laskavostí k druhým, i k celému světu. Jen si vzpomeňte na moudré lidi ve svém okolí – a uvidíte, že jsou opravdoví.

Na pravdu myslí našeho woodcrafterského zákona se také dá dívat jako na pravdu o mysli. Nejblíže se k ní podle mě přiblížili buddhisté. Teď jsem zrovna ponořen do knihy Umíráme každý den, kterou napsal Yongey Mingyur Rinpoche. Vypráví příběh váženého lamy, který opustil bezpečí a pohodlí kláštera, aby metody práce s myslí používal v běžném životě běžných lidí. A připomíná: naše mysl vytváří realitu tak, jak jsme se naučili ji vidět. A tohle už znáte: žijeme myšlenkami v minulosti nebo v budoucnosti. Přitom to jediné opravdové, co máme, je tato chvíle. To je pravda o mysli.

Zastavte se na chvíli ve čtení – jak se máte? Jak se má vaše tělo, jak mysl, jaké máte pocity? Co je kolem vás za zvuky? Barvy? Vůně? Chutě? Ano, toto je ono –

toto je váš život. Nečekejte, že přijde něco lepšího. Ať se máte jakkoli, toto už je ono. Pokud se postupně učíme plně prožívat to, co prožíváme právě teď, budeme nejen opravdoví, ale i šťastní. Funguje to, už léta to trénuji, a když se mi daří, cítím radost. Jen se podívejme na rostliny a živočichy. Jsou takoví, jací jsou. Jen my lidé na ně hledíme přes naše filtry.

Myslí se rozumí i rozum – zkoumání světa, ve kterém žijeme. Probouzení zvědavosti a otevřenosti k poznání, jakkoli může být omezené. Číst, vzdělávat se, poznávat sebe, druhé i svět. A když činíme, tak se přibližujeme k pravdě.

A aby pravda o tomto článku byla úplná, stala se taková věc: z časopisu Woodcraft přišlo stejné zadání jakému jsem se chtěl věnovat zde. Tak tedy, abych byl čestný a pravdivý: děkuji, že jej mohu otisknout v obou, pouze s drobnými úpravami.

Josef Porsch – Ablákela
(ablakela@gmail.com)

Mikešovo nožobraní

...řízný a vostrý občasník o nožích určený všem nožomilům

Nůž spatřený - - Rocktail knife

Představím vám nůž použitelný při opékání špekáčků od A do Z, tedy od přípravy podpalovače ohně zvaného ježek a jeho zapálení, přes uříznutí prutu, nakrájení vuřtu až po nakrájení chleba či rozkrájení opečeného špekáčku. Nejedná se tentokrát o nůž, který by mi patřil, ale měl jsem jej na pár dní zapůjčený k používání. Jde o výrobek pořízený v nejmenovaném obchodním řetězci jménem Lidl pod označením Rocktail knife.

Rocktail je privátní značkou Lidlu, není tedy vůbec jasné, která továrna tento nůž vyrábí. Podle údajů čínského výrobce je nůž vyroben z nerezové oceli, která se chová podobně jako průměrně zpracovaná ocel třídy 420. Nůž je severského typu s křesadlem, též zvaným firesteel v rukojeti. Tvarem je trochu podobný nožům značky Mora.

Rukojeť je pro lepší úchop pogumovaná s texturou a mohu říct, že i přes prvotní údiv nad poměrně hranatým tvarem se drží celkem dobře a neklouže v ruce. K noži patří také plastové pouzdro, ve kterém nůž, bohužel, příliš nedrží. Vylepšit by se to dalo možná ustříženým kroužkem gumy ze staré duše jízdního kola. Čepel nože má skandinávský výbrus zakončený fazetou. Hřbet nože nemá sražené hrany, aby bylo možné vykřesat jiskry z firesteelu. To jde celkem dobře, a tak rozdělení ohně je dílem okamžiku.

Nůž bylo nutné trochu doostřit a pak již s krájením potravin všeho druhu nebyl žádný problém. Díky nerezové čepeli se nemusíte bát ani skvrn po krájení jablka či cibule. Další testovací činností bylo rozporcování kuřete a i s touto disciplínou si nůž poradil. Jelikož těch kuřat bylo pět,

musel jsem nůž před výrobou podpalovacího ježka lehce obtáhnout na jemném keramickém brousku. Po oživení ostří, ještě před výrobou ježka, nůž hravě rozkrojil čerstvé rohlíky, aniž by ostří hrnulo měkké těsto uvnitř před sebou a řez byl hladký a čistý.

Řap nože je v rukojeti, díky prostoru pro křesadlo, zapuštěn jen asi dva až dva a půl centimetru, takže se nůž rozhodně nehodí k opravdu těžkým činnostem, jako je třeba rozštípnutí i tenkého polínka. Od takových činností ale odrazuje už tloušťka a délka čepel.

S drobnějšími pracemi se dřevem, jako je ježek na podpal či uříznutí a ořezání prutu si nožik hravě poradí. Mezi klady tohoto nože patří tedy nízká pořizovací cena a možnost rozdělení ohně křesadlem. Stinnou stránkou pak je fakt, že nůž není ve stálé nabídce obchodů kamenných, ani obchodu virtuálního. Záleží tedy na vystižení okamžiku, kdy je nůž v nabídce.

Jiří Lukeš - Mikeš

Míry a váhy:

Délka čepel:	92 mm
Celková délka:	206 mm
Tloušťka čepel:	2 mm
Hmotnost:	81 g
Cena:	cca 150 Kč

Z ČINNOSTI Klubu českých turistů

Stezky z lásky

Klub českých turistů s firmami RegioJet a Kofola odstartovali celorepublikový dobrovolnický projekt na opravu turistických cest

Stezky z lásky - nová výzva i pro členy oddílů TOM

Po úspěšné zkušební akci na podzim roku 2022 „Oprava turistické stezky pod Malým Polomem v Beskydech“ byl projekt oficiálně zahájen u Bocanovic na Frýdecko-Místecku.

V pátek 26. 5. 2023 se sešla parta dobrovolníků z vedení KČT, RegioJetu a Kofoly, která se rozhodla postavit lávku přes potok a vybudovat chodník na podmačené steze. Odstartoval tak celorepublikový dobrovolnický projekt Stezky z lásky zaměřený na obnovu turistických tras, opravu studánek, útulen a čištění lesa. Zapojit se mohou všichni, kdo mají společnou lásku – hory a přírodu a chtějí jí dát kus sebe a svého volného času, a zároveň poznat stejně naladěné nadšence. Přihlásit se je možné prostřednictvím webu: www.stezkyzlasky.cz.

Místa, kde budou dobrovolnické akce probíhat, vybírá Klub českých turistů. Navrhovat je ale mohou i samotní turisté, a to prostřednictvím webu www.stezkyzlasky.cz.

Cílem projektu je tak nejen upozornit na lokality, které potřebují naši péči, zapojit veřejnost do dobrovolnických brigád, ale i navrhnout další místa, kde například může vzniknout alternativní stezka vedle asfaltové cesty. Nominovat místa, která si zaslouží obnovu, a zlepšit tak své okolí může doslova každý z nás.

První akce pro veřejnost proběhla hned v sobotu 27. 5. 2023 na chatě KČT Kusalíno ve Vsetínských Beskydech, kde členové TOM Skorci Vsetín a další dobrovolníci čistili žlutou turistickou trasu a studánku u turistické útulny.

Na přihlášené čeká práce, zábava, ale i občerstvení.

Zájemci z řad turistických oddílů mládeže o účast se na akce mohou přihlásit prostřednictvím webového formuláře. Na každou akci se může lišit počet lidí, které pro práci potřebujeme. I činnosti se budou lišit. Někde uvítáme více silných nadšenců, protože budeme pracovat se dřevem, jinde zas chystáme drobnější aktivity a čištění okolí, které jsou vhodné doslova pro každého. Pro účastníky bude zajištěno ubytování na turistických chatách, během dne dostatek jídla, pití, včetně Kofoly, večer pak společná zábava u ohně.

Radim Jančura, majitel společnosti Regio Jet, který je jedním z iniciátorů projektu, říká: „Jedna věc je oprava stezek, druhá věc je oprava našich duší. Obrovské množství lidí je osamělých. Příroda jim pomáhá najít rovnováhu. Náš projekt jim může najít i nová přátelství, opravdová, nikoliv digitální.“

Jannis Samaras, náčelník společnosti Kofola, ho doplňuje: „My Češi jsme národem turistů a Kofola k turismu jednoznačně patří. Jsem proto rád, že se na podobném projektu můžeme podílet. Stezky z lásky vznikly jako společná iniciativa tří subjektů. Věřím, že mají daleko větší potenciál spojit. Těším se, až se za nějaký ten čas ohlédneme a uvidíme nesmazatelnou stopu v podobě opravených stezek a mnoha zážitků a přátelství z dobrovolnických brigád. Míst, která potřebují naši péči, je v Česku dost a já jsem přesvědčen, že kde je vůle, tam je i cesta,“ uzavírá.

Jiří Homolka
Předseda KČT,
vedoucí TOM Vsetín

Festival Banát 2023

Na začátku letošního března začal prodej vstupenek na největší kulturní akci tohoto regionu - na festival v Banátu. Ten se bude konat v termínu 15.-20. 8. 2023.

Klub českých turistů zde opět bude mít svůj stánek. Vedle map a drobných turistických suvenýrů bude nabízet turistický program s názvem „Výlet se značkařem KČT“.

V podstatě se jedná o výlet po turistických trasách, které zde vyznačil KČT. Každý účastník má možnost si na turistické trase vyzkoušet práci značkaře. Tato programová novinka byla loni velice pozitivně přijata návštěvníky festivalu, kteří si se značkařem KČT chodili tak trochu vyčistit hlavu před večerní „hudební náloží“.

Festival letos přinese celou plejádu skvělých kapel zahrnující široký hudební žánr. Budou zde opět rapeři, folkaři, rockeři, alternativci a skvělý folklórní soubor CM Pentla, který zde každý rok předvádí, že folklór nezná hranic. Jejich fanoušci dokáží vytvořit fanouškovský kotel, jako pro rockové hvězdy. Odměnou pro ně pak může být například unikátní folklórní pojetí písně „Známka punku“ od kapely Visací zámek. Návštěvníci festivalu navíc ocení fakt, že festivalové kapely jezdí na festival hrát pouze za jídlo a cesták.

Pro letošek má Klub českých turistů připravenou ještě jednu novinku. Na letní hudební festival do Eibentálu se s KČT vypraví i autor Stezky Českem Martin Úbl. Martin, pořadatel festivalu a KČT v těchto dnech začínají připravovat jedno velké turistické překvapení, které by mělo být odhaleno přímo na festivalu. Ale jak ří-

kají autoři děl o Járovi Cimrmanovi. „My nesmíme ani naznačovat“. Takže se nechte překvapit a přijďte v létě na festival.

No a pokud už máte prázdniny naplánované a letos se sem ve festivalový čas nedostanete, můžete využít místní turistickou nabídku. Spolek Český Banát, který stojí za výše uvedenými aktivitami, nabízí jednotlivcům a skupinám organizované výlety do zdejší oblasti (info@visitbanat.com).

Některé základní školy z ČR nebo třeba i oddíly Asociace TOM už tuto nabídku v minulosti využily. Jejich účastníci se vždy vraceli naprosto spokojeni a s hlavou plnou úžasných zážitků.

Zbyněk Báča

Lodě na Moravě,

laná v Olomouci

Během prodlouženého víkendu bylo počasí všelijaké. Začalo to hodně deštivě, pak prima slunečně, pak zase větrně a místy i dost chladně, večery studené, rána zase teplá, no prostě to si nevyberete. Když jedete, tak do toho jdete a pak už je jen potřeba se obléci, vysvléci a udělat vše proto, ať je vám dobře.

Vyrazilo nás busem 34, dva jeli autem a přivezli lodě, sedm se nakonec z různých důvodů (ne)omluvílo a v pondělí za námi na lana do Olmíku dorazilo ještě dalších sedmnáct posil.

V Postřelmově jsme se na parkovišti mezi kalužemi převlékli do vodáckých oblečků a neoprénů, pod mostem foukli lodě a po poledni jsme vyrazili na skoro 20-kilometrovou plavbu. Ze startu někteří jezdili cik cak řekou, ale většinu začátečníků si mezi sebe rozdělili ti s nějakými zkušenostmi. Po hodině však byly v lodích dvojice tak, jak chtěly, klidně spolu jeli i dva mladší. Cesta nám velmi rychle uběhla a kolem páté jsme byli u vily Háje, kde čekalo skvělé občerstvení: polívka, zmrzlina, kávička, no prostě dobroty.

V tělocvičně gymnasia v Litovli jsme se pak usadili na dvě noci, uvařili si čaj a kdo chtěl, pak ještě blblnul na hřišti s míčem. Skoro do jedenácti ještě hrály dvě kytary a dvě ukulele.

Ráno byl budíček až v 8,00 a den začínal koblihami, které jsme přivezli z Billy. Tom vyrazil na ranní bleskovku, ale marně, východ slunce byl slabý, takže ji splnil až v pondělí.

S loděmi jsme vyjeli ke kempu Bagr v Mohelnici a odtud jsme vyrazili na náš další vodácký úsek do Litovle, moc pěkným úsekem CHKO Litovelské Pomoraví. I zde bylo super "krmítko" Stodola Nové Mlýny, ale protože bylo dost chladno, někteří raději hráli různé honičky a pak jsme raději vypluli. Užili jsme si i dva jezy a rychlejší vodu pod nimi. No a večer nás v tělocvičně čekala grilovaná kuřátka, která jsme si ráno objednali. Náruživci se pak ještě vyblbli do devíti na hřišti za školou s míči, a kdo nechtěl si četl, odpočíval po dvou náročných dnech. Nejstarší chystali

obložené francouzské bagety na pondělí a šlo se do hajan.

V pondělí jsme po snídani uklidili gympl a Jura nás převezl do Olomouce k lanovému centru Proud. Tam jsme měli domluven tříhodinový program lanových aktivit. Přispělo nám na něj město Opava. Nás, vodáky posílilo ještě 17 kluků a holek. Do Olomouce dorazili vlakem.

Kdo chtěl, vyzkoušel si jištění, slaňování, překážky pro jednoho - individuálky i překážky pro dvojice - týmovky. Většina si vyzkoušela velkou houpačku, mladší se vyblbli v zábavním parku a každý si dal něco dobrého ze svačiny nebo v bufetu. Sluníčko hrálo, vítr foukal, no prostě skvělý konec prodlouženého víkendu. Velký dík vedoucím. Starali se nejen o kluky a holky, ale také o velké množství vodáckého materiálu, který je vždy potřeba čistit, sušit, počítat, hlídat a starat se o něj po celou dobu.

Takže zase někdy na vodě a na lanech, zdar všem, ahoj!

Tom Weicht,
TOM KADAO, Opava

■ Anežka Klabanová z Poděbrad a také z náčelnictva se provdala a dnes se jmenuje Šubrtová, stejně jako její muž a syn Eda.

■ Na ústředí i jinde v republice se třáslly matky a otcové strachem, aby se jejich děti dostaly na střední školy. V R to dobře dopadlo a palce držíme všem čtenářům-tomíkům, kteří prožívali podobné nervy.

■ Malí i velcí tomíci žili Hořcovou výzvou. Žili jí ve dne, v noci, ve škole i v zaměstnání, na stromech, pod mosty, na chalupách, v horách i na Pražském hradě. Matky nevařily a nepraly prádlo, mužové přicházeli do svých příbytků pozdě, bez haléře v kapse, hladoví, ale šťastní, že získali nějaký ten bod v Hořcové výzvě.

■ Děti nevěřily svým očím, do čeho všeho jsou rodiče schopni se obléknout a rodiny trnuly, zda bude mít pro novou módu pochopení i zaměstnavatel. O všem tom se píše na jiné straně našeho časopisu, ale Tomkovi Hurtovi, Ondrovi Šejtkovi, Yourymu, Radce Skočkové a Anežce Šubrtové budiž za nápady a vůbec vymyšlení celé té slovné, tisíci lidmi očekávané akce čest a sláva.

■ Na Kamence obdivovala ušlechtilá kráva velmi zblízka neméně ušlechtilou sekačku, která přistála nově vzornou péčí tamního správce Pavla Vaňáska.

■ Z Pražského hradu napsali tomíkům i všem dalším spolkům, že mohou prožít skvělý hradní den s Mickou, dětmi a prezidentským párem. Tomíci i další zájásali, protože Hrad se tím definitivně odstříhl od nacistně-buranského dvacetiletí, otevřel se veřejnosti a vzal zase na vědomí, že spolky jsou kořen naší republiky.

■ Pavel Rabušic z Brna oslavil pětasedmdesátiny a vysloužil si mnoho srdečných blahopřání.

■ Třicítka spolkových nestorů a jejich přátel se sešla na tradičním setkání v Praze, ubytovala se na dohled od Pražského hradu a těšila se ze skvělého programu těla i ducha. Ve Fortně, církevním zařízení, se hezky bydlelo, poslouchala muzika a pak i popíjelo víno, kterého ovšem náčelník koupil restuhodně málo.

■ Klub českých turistů SLAVIL 135. narozeniny. Příjemná akce proběhla v Národním technickém muzeu. Nechyběly známé klubové tváře, emeritní předseda Jan Havelka i současný předseda Jiří Homolka vystoupili s milými projevy. Martin Ůbl představil populární projekt Stezky Českem.

■ Vyšla dotační kuchařka a oddíly se těšily na to, jak účelně a radostně podle ní uvaří oddílové menu.

■ Drobných i větších vylepšení se dočkal Broumov u Tachova, kde pan správce Víšek zajistil natření plotu a novou dlažbu pod letní kuchyní, Rožmberk, kde šikovný truhlář Tomáš Lepšík znovicioval malou chatičku na konci zahrady a vytvořil v ní hnízdečko pro dva. V Mezholezích je nová cesta, po které se dostane povoz s koníkem vozící nám do domu dřevo a uhl.

■ Roháči z Kladna zorganizovali skvělý a promyšlený cykloprejezd republiky a napsali o tom do Tomíka.

■ Petr Teringl, zakladatel TOM Viking a pilný přispěvatel do Tomíka, oslavil mezi přáteli šedesáté narozeniny. Blahopřejeme! Desítky tomíků vyběhly v Praze pro Světlušku. Autor těchto řádků běžel taky, ale nějak mu všichni kdovíproč utekli.

■ Vyšlo najevo, že počet brigádníků-hochů je neúměrný počtu brigádníček, v neprospěch dívek, samosebou. Mladí mužové z mnoha oddílů republiky psali úpěnlivě do Roztok, aby se s tím propánakrále něco udělalo a aby byly počty pohlaví na srpnovém tradičním zvelebování chalup tak nějak korektně vyrovnány.

■ Olomoucká Šantovka hostila spolky a na tamním veletrhu táborů nechyběli ani tomíci z TOM Modré slunce.

■ Výchovná rada pilně pracovala a vychovávala a její šéf Standa Prais si lebedil.

■ Ústředí a Tomek s Ondrou si lámali hlavu, jak lépe vysvětlit oddílům možnost čerpat peníze na znevýhodněné děti a snad se jim to povedlo.

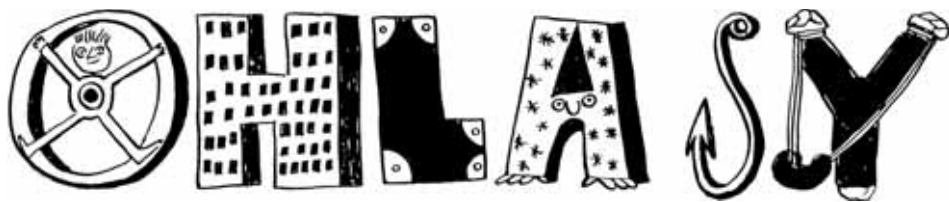
■ V Praze si Klub českých turistů připomněl své sto pětatřicáté narozeniny. Šéf tomíků rád přijal pozvání Jiřího Homolky, předsedy klubu, ale v kvalitní a vtipné zdravotní prohlídce mu zabránilo neustále se opakující hlášení vyzývající návštěvníky Zemědělského muzea, aby se vzhledem k zavírací hodině muzea sebrali a odešli.

■ Na zmíněné příjemné oslavě promluvil ministr Bartoš, emeritní i současný šéf klubu, hosté z mnoha evropských spolků, byla předána vyznamenání.

■ Jedna z účastnic oslavy, zřejmě pod vlivem vzpomínek, začala přítomnému šéfovi skautů vyčítat malý zájem o seniorní členy a přítomným náčelníkům tomíků dokonce v upomínku na děje staré 30 roků mírně lomcovala.

Mára Kuskov dirigoval stanoviště tomíků nad Jelením příkopem v Pražském hradě a spolu s dalšími tomíky a tomičkami rád potrásl rukou panu prezidentovi a jeho choti. Micku, hradní kočku, jsme sice neviděli, ale byl to příjemný a po všech stránkách slunný den a kdo se na Hrad vypravil, nelitoval.

Cena fair play

Český den proti rakovině

Ve středu 10. 5. jsme se vypravili do brněnské městské části Starý Lískovec, přesněji na přestupní uzel Osová. Zde jsme prodávali kyticky – kvítiky měsíčku lékařského na podporu Českého dne proti rakovině.

Letošní 27. ročník tradiční veřejné sbírky Ligy proti rakovině Praha byl letos zaměřený na kouření. Ke kytickým jsme rozdávali i letáčky o kouření, co způsobuje, a proč se mu vyhnout. Všichni jsme se oblékli do tradiční barvy, kterou je oranžová.

Sešli jsme se ve tři hodiny odpoledne a ihned jsme začali horečně nabízet a prodávat. Nejprve se nám příliš nedařilo, mnoho lidí se neobjevovalo. Museli jsme hodně obcházet kolem, vyptávat se a žádat. Posléze jsme se rozhodli, že se rozdělíme, abychom vybrali více.

Od čtvrté hodiny začalo lidí přibývat. Nejvíce jich přijíždělo tramvají z města. Mnoho z nich již mělo kytíčku připnutou, jako důkaz, že již do sbírky přispěli. Ale přesto, že někteří zdvořile odmítali a někteří dokonce ignorovali, jsme našli hodně lidí, kteří zatím nikoho, komu by mohli přispět, nepotkali.

Nakonec jsme byli všichni potěšeni, jak jsou i v dnešní době lidé štedří. Proдали jsme kolem 120 kytíček. Ne všichni lidé si jich brali tolik, kolik zaplatili, takže jsme vybrali krásných 5378 Kč. A všichni jsme si to užili!

Matyáš Churavý,
TOM Oftalmo, Brno

Český klub fair play ocenil skvělé jednání desetileté reprezentantky v turistickém závodě Terezy Machové z oddílu TOM Prácheň Rapšach. Ta na Mezinárodním mistrovství TZ v Orlové dne 24. 9. 2022 po zhlédnutí výsledkové listiny ani chvilku neváhala a upozornila na chybu vzniklou při vyhodnocení jejího průkazu.

Měla jasno, že nechce neoprávněnou výhodu a změnila výsledky ve svůj neprospěch - z 0 trestných minut na 3 trestné minuty na hodů míčkem. Připravila se tak sice o získání mistrovské výkonnostní třídy, ale svým sportovním chováním prokázala, že si zaslouží uznání a potlesk.

Tereze moc blahopřejeme!

(red)

Tomík č. 127, červen 2023

Časopis turistických oddílů mládeže.

Vydává Asociace TOM ČR
s podporou Ministerstva školství,
mládeže a tělovýchovy ČR

Redakce:

ústředí Asociace TOM,
ulice Palackého 325,
252 63, Roztoky.
Tel. 220 910 460, 220 910 314
mobil: 777 322 785
E-mail: ustredi@tom.cz,
www.a-tom.cz

Číslo do tisku připravili: Jiří Chour,
Tomáš Novotný,
Denisa Stanislavová, Petr Balcer,
Grafika: Jiří Chour

Foto obálka: z archivu Rady TZ
ostatní fotografie: oddíloví vedoucí
Příspěvky a fotografie vedoucích jsou
zveřejňovány bez nároku na honorář.

Náklad 650 výtisků.

Vydání tohoto čísla podpořil
Klub českých turistů.

Uzávěrka příštího čísla
20. září 2023.

S Radovánkou se nikdo nenudí

Liberecký oddíl Radovánka se v rámci svých pravidelných víkendovek v dubnu vypravil na asociální základnu do Janova nad Nisou.

Jaký byl program? Oslava Dne země eko-aktivitami, jízda na koni a adrenalin na lanovém centru. V květnu se naši dobrovolníci opět zapojili do prodeje žlutých kytíček. Bezvadně jsme si užili květnovou víkendovku v Desné. S námi se člověk nenudí.

Luděk Poušť,
TOM Radovánka, Liberec

Den s Mickou aneb Dětský den na Pražském hradě

Dobrý spolkový člověk jménem Martin Paclík-Koudy poňoukl Českou radu dětí a mládeže a také Pražský hrad ke společné akci. Spolková ústředí ji připravovala ve zbsilém tempu od půlky května. Tomíci se nenechali zahanbit. Rádi jsme kývli jako první! V sobotu 10.6. nás reprezentoval obří houpací kůň, Hopovy a Youryho hry a hříčky, řada radostí, které dovezly pořadatelské oddíly. Díky tomíkům z Prahy, Roudnice nad Labem, Roztok, Žitenic atd., ať už v roli pořadatelů či účastníků, jsme měli skvělé a hravé stanoviště. Návštěvou nás potěšila první dáma, paní Pavlová, pod jejíž záštitou se akce konala, největší zájem byl však o prezidenta pana Petra Pavla. Nevyhýbal se focení, krátkému rozhovoru, stisku ruky. Hrad byl plný usměvavých lidí, příjemných atrakcí a dobré nálady. Jaká proměna po posledních dvaceti letech! Díky Ondrům Šejtkovi, Mánkovi a Márovi Kuskovovi, kteří odvedli kolem Hradu velký kus práce.

POCHOD PTAČÍM DOLEM

Letos se opět uskutečnila námi i naším okolím oblíbená akce, kterou oddíl TOM Bobři Úštěk pořádá – „Pochod Ptačím dolem“. Děti všech věkových kategorií z oddílů se rozmístily na mnoha soutěžních stanovištích. Ten, kdo správně hledal rozvěšené bílé ptáčky značící cestu, dorazil až na hrad Helfenburk.

Návštěvníků byl letos rekordní počet. Odnесли si s sebou i spoustu pěkných cen, které získali v našem obchůdku výměnou za naše vlastní platidlo – takzvané „šidinky“. Ty dostávali za plnění úkolů během krásné soutěžní procházky od náměstí v Úštěku až po Hrádek. Na hradě si mohli zájemci zakoupit i občerstvení v podobě kávy, čaje či buřtů, které si pak společně opékali. Někteří využili možnost se projet na koni přímo před hradbami. Akce se opět vydařila a už se těšíme na další rok.

Veronika Lepšíková-Verča,
TOM Bobři, Úštěk

NÁKUP VEVERKA JOACHYMA

